

SPIS TREŚCI

I. Informacje wstępne.....	3
1. Przedmiot opracowania	
2. Cel i zakres prognozy	
3. Wykorzystane materiały i dokumenty przy opracowaniu prognozy	
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu	
4.1. Dokumenty na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym	
4.2. Dokumenty na szczeblu krajowym	
4.3. Dokumenty na szczeblu wojewódzkim, regionalne	
5. Powiązania projektu z innymi dokumentami	
5.1. Zgodność z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Domaszowice	
5.2. Zgodność z Programem Ochrony Środowiska dla gminy Domaszowice	
5.3. Zgodność z opracowaniem ekofizjograficznym	
6. Metody sporządzania prognozy	
II. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na obszarach objętych projektem zmiany w studium oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	00
1. Położenie obszarów objętych zmianą w studium	
2. Warunki fizjograficzne obszarów	
3. Charakterystyka szaty roślinnej	
4. Charakterystyka faunistyczna	
5. Ochrona przyrody i krajobrazu	
5.1. Obszary i obiekty chronione	
5.2. Projektowane formy ochrony przyrody	
5.3. Walory krajobrazowe obszaru	
5.4. Analiza innych uwarunkowań obszarów dla planowanych elektrowni wiatrowych	
6. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	
III. Stan środowiska na obszarach opracowania zmian	25
1. Stan powierzchni ziemi	
2. Jakość powietrza atmosferycznego	
3. Stan wód powierzchniowych i podziemnych	
4. Zagrożenie hałasem	
5. Zagrożenie odpadami	
6. Wystąpienie poważnych awarii	
7. Ocena odporności środowiska na obciążenie antropogeniczne oraz zdolność do regeneracji	
IV. Charakterystyka ustaleń projektu zmiany w studium.....	27
1. Charakterystyka planowanych zamierzeń inwestycyjnych	
2. Uwarunkowania lokalizacji farm elektrowni wiatrowych	
3. Ustalenia projektu zmian w studium	
V. Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na poszczególne komponenty środowiska	31
5.1. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych na środowisko	
5.2. Wpływ na obszary Natura 2000, proponowane tereny chronione oraz awifaunę i nietoperze	
- wpływ na obszary Natura 2000	
- wpływ na proponowane obszary chronione	
- wpływ na ptaki	
- wpływ na nietoperze	
5.3. Wpływ ustaleń zmian w Studium na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu.....	35
- wpływ na gleby i powierzchnie ziemi	
- wpływ na wody powierzchniowe i podziemne	
- wpływ na powietrze atmosferyczne	
- wpływ na klimat akustyczny	
- wpływ na krajobraz	
- wpływ na krajobraz kulturowy	

- wpływ na zasoby naturalne
- wpływ na dobra materialne
- wpływ na klimat lokalny
- wpływ na szatę roślinną
- wpływ na faunę
- wpływ na różnorodność biologiczną
- wpływ na zdrowie ludzi
- zagrożenie polem elektromagnetycznym
- wpływ na tereny sąsiednie
- wpływ na cele i przedmiot ochrony oraz ...obszarów Natura 2000
- zagrożenie odpadami
- prognoza wystąpienia poważnych awarii oraz obszary ograniczonego użytkowania
- prognoza zagrożenia powodziowego

VI. Oddziaływania skumulowane	47
VII. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	49
VIII. Prognoza zmian środowiska w wyniku realizacji ustaleń zmian w Studium- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe	49
IX. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	51
X. Rozwiązania mające na celu zapobieżenie, zmniejszenie lub kompensowanie negatywnych działań na środowisko	52
XI. Metody analizy realizacji postanowień projektowanych zmian w Studium	53
XII. Podsumowanie i wnioski	55
XIII. Streszczenie	57

I. Informacje wstępne

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko w związku z planowanym wprowadzeniem zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Domaszowice przyjętego przez Radę Gminy Domaszowice w 2010r., w zakresie wyznaczenia obszarów dla planowanych nowych zamierzeń inwestycyjnych.

Pierwotnie w oparciu o uchwałę Nr XXIII.170.2013 Rady Gminy Domaszowice z 23 maja 2013r. zakres wprowadzonych zmian w studium obejmował:

- lokalizację elektrowni wiatrowych; lokalizację ogniw fotowoltaicznych; lokalizację zabudowy mieszkaniowej; wprowadzenie strefy ochronnej terenu zamkniętego dla środków bojowych obiektu K-2925 w Jastrzębiu na terenie gminy Domaszowice; ujawnienie złoża kruszywa naturalnego „Nowa Wieś” w Nowej Wsi.

W oparciu o ww uchwałę rady gminy została podjęta procedura formalno – prawna w sprawie wprowadzenia zmian w zakresie określonym uchwałą. Jednak po uzyskaniu stanowisk organów opiniujących i uzgadniających oraz po wyłożeniu projektu zmian w studium do publicznego wglądu nastąpiła konieczność zmiany w zakresie wprowadzenia zmian w Studium.

Nowy zakres ustaliła Uchwała Nr XXXIII.246.2014 Rady Gminy Domaszowice z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIII.170.2013 Rady Gminy Domaszowice z 23 maja 2013r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Domaszowice której przedmiotem jest wyznaczenie:

= **obszarów dla lokalizacji elektrowni wiatrowych,**

= **strefy ochronnej terenu zamkniętego dla środków bojowych obiektu K-2925**

Aktualnie zakres zmiany studium obejmuje wyłącznie wyznaczenie obszarów pod lokalizację farm elektrowni wiatrowych i do takiego zakresu planowanych zmian w studium sporządzono niniejszą prognozę.

Potrzeba sporządzenia prognozy wynika z *ustawy z 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008r. Nr 199 poz.1227; zm. Dz. U. Nr 119, poz.804).

Zgodnie z art.46 w/w ustawy przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty m.in. studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i ich zmiany.

2. Cel i zakres prognozy

Celem prognozy jest określenie i ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko realizacji projektu zmian w studium w związku ze zmianą kierunków zagospodarowania przestrzennego na części obszaru gminy.

Celem prognozy jest zatem przedstawienie wpływu tych zmian na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi i przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko.

Zakres prognozy określony został w art.51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie*

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. Nr 199, poz.1227; zm. Dz. U. Nr 119, poz.804].

Jednocześnie, zgodnie z art.53 ustawy, organ opracowujący projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany jest zobowiązany do uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz właściwym państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym.

Realizując powyższy wymóg Wójt Gminy Domaszowice wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu oraz Regionalnego Konserwatora Przyrody w Opolu pismem nr GK.7320.3.2013, z dnia 25 czerwca 2013 r. oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Namysłowie pismem nr GK.7320.3.2013 z dnia 25 czerwca 2013 r. o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Uzgodnienia te zostały zawarte w pismach:

- **Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska** w Opolu Nr WOOŚ .411.64.2013.MH z dnia 15 lipca 2013r.
- **Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego** w Namysłowie Nr NZ/AN-4321-6/13 z dnia 31 lipca 2013r.

Wymienione organy określiły zakres prognozy dla przedmiotowej zmiany w studium, która powinna spełniać wymogi określone w art.51 ust.2 oraz art.52 ust.1 i 2 w/w ustawy. Regionalna Dyrekcja dodatkowo wskazała informacje, które prognoza winna zawierać.

Podstawowy elaborat studium przyjęty przez Radę Gminy Domaszowice uchwałą Nr III/11/10 z dnia 28 grudnia 2010 r. został sporządzony zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012r., poz.647, z późn.zm.), dla którego została również przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym w niniejszej prognozie poddano szczególnej analizie wpływ nowych kierunków rozwoju przestrzennego gminy i wyznaczonych nowych obszarów do zainwestowania na cele odnawialnych źródeł energii (elektrownie wiatrowe) mając na uwadze dotychczasowe uwarunkowania i przyjęte kierunki rozwoju gminy w podstawowym dokumencie studium.

3. Wykorzystane materiały i dokumenty przy opracowaniu prognozy:

Przy opracowywaniu niniejszej dokumentacji wykorzystano następujące akty prawne obowiązujące w trakcie sporządzania w/w dokumentu:

- 1.Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r., poz. 1235 z późn.zm.);
- 2.Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232);
- 3.Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2011r. poz.163.poz.981 z późn. zm.);
- 4.Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21);
- 5.Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. z 2009r. Dz. U. Nr 151, poz.1220, z późn. zm.);
- 6.Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012r. poz.145 z późn.zm.);
- 7.Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013r. poz.1205.);
- 8.Ustawa z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 późn. zm.);
- 9.Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 199, z późn. zm.);

10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397);
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wzoru oraz zawartości i układu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (Dz. U. Nr 186, poz. 1249);
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (Dz. U. Nr 215, poz. 1415);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. Nr 227, poz. 1485);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie funkcjonowania Krajowej Komisji do spraw Oddziaływania na Środowisko oraz regionalnych komisji do spraw ocen oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 1745);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji o prowadzonych ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2012 r., poz. 529);
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.);
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510, z późn. zm.);
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 64, poz. 401, z późn. zm.);
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.);
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794);
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533);
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765);
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2012 r., poz. 81);
24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie obrączkowania ptaków (Dz. U. Nr 48, poz. 350);
25. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419);
26. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz. 1260);
27. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2011 r. w sprawie gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi (Dz. U. Nr 173, poz. 1037);
28. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 r. Nr 137, poz. 984 z późn. zm.);
29. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826).

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią materiały literaturowe (publikacje, wytyczne, mapy itp.) wymienione poniżej:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2008-2033,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, Opole 2011,
- Strategia rozwoju województwa opolskiego na lata 2000 – 2015, Opole, 2011,

- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Domaszowice do 2015r.
- Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2007-2010 z perspektywą do roku 2014”, 2008,
- Program ochrony środowiska gminy Domaszowice do 2015r.,
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego poszczególnych jednostek osadniczych i terenów położonych w obrębie gminy Domaszowice,
- Ochrona przyrody i krajobrazu w planowaniu przestrzennym wskazania, Warszawa 1994,
- Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego, Instytut Rozwoju Miast, Kraków, 2002,
- Mapa geologiczna Polski w skali 1: 200 000,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, publikacje WIOŚ,
- Wykaz obiektów zabytkowych z rejestru wojewódzkiego konserwatora zabytków w Opolu,
- Gminny Program ochrony zabytków,
- Rejestr obiektów chronionych Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Przyrody,
- Kondracki J. Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa 1978,
- Kondracki J. Geografia regionalna Polski PWN, Warszawa 2002,
- Richling A. Ostaszewska K. Geografia fizyczna Polski PWN, Warszawa 2005,
- Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrograficzny,
- Szponar A. Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Kistowski „Metody sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przyrodnicze” – Problemy ocen środowiskowych Nr 2/2003,
- „Akty prawa międzynarodowego regulujące problematykę dostępu do informacji i ocen oddziaływania na środowisko” Ministerstwo Środowiska, mgr inż. Grażyna Hadjiraftis,
- Baza statystyczna GUS,
- Informacje dostępne na stronach internetowych, materiały literaturowe i własne.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na:

szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu

Prognoza tworzona jest w oparciu m.in. o uwarunkowania zewnętrzne, na które składają się ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

4.1. Dokumenty na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym :

Ochrona środowiska stanowi istotną część polityki Unii Europejskiej. Obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno – gospodarczego oraz działań o efektach długofalowych.

Najważniejszymi dokumentami są:

- Szósty Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska

Obecnie obowiązuje Program na lata 2002 – 2012. Zawiera on następujące obszary priorytetowe:

- zmiany klimatu,
- ochrona przyrody i bioróżnorodność,
- środowisko i zdrowie,
- zasoby naturalne i odpady.

Program ten promuje pełną integrację wymagań ochrony środowiska z innymi politykami i działaniami Wspólnoty. Zgodnie z założeniami Programu , wszelkie działania podejmowane

na poziomie Wspólnoty cechować powinno całościowe podejście do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju.

Cele programu opierają się na zapisach Traktatu z Maastricht, które zawierają główne zasady polityki w zakresie ochrony środowiska: zasada integrowania, zanieczyszczający płaci” , usuwania zanieczyszczenia u źródła, zapobiegania ochrony.

Szczególną wagę przykładają się także do tematyki zmian klimatycznych, co wiąże się z wypełnianiem zobowiązań Unii Europejskiej związanych z ratyfikacją Protokołu z Kioto, czy Traktatu Akcesyjnego.

Ważnym celem ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym jest zachowanie zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

W przypadku niniejszego dokumentu wprowadzającego do ustaleń studium lokalizację farm wiatrowych jako odnawialnego źródła energii *zachodzi zgodność z w/w Programem w zakresie zapobieżenia dalszym zmianom klimatycznym a także potrzebami ochrony środowiska.*

- Strategia Lizbońska (powstała w 2000r.).

Zakłada przekształcenie UE w ciągu dziesięciu lat w najbardziej konkurencyjną gospodarkę światową.

Wyznacza ona 5 głównych obszarów działań:

- gospodarki opartej na:
 - liberalizacji,
 - wiedzy i integracji rynków,
 - przedsiębiorczości,
 - spójności społecznej (m.in. zatrudnienie, edukacje, zabezpieczenie społeczne).

Piątym obszarem jest zrównoważony rozwój, a w nim 4 priorytety:

- zapobieganie zmianom klimatu,
- gospodarowanie zasobami naturalnymi,
- ochrona zdrowia,
- przeciwdziałanie presjom ze strony transportu.

W tym ujęciu zrównoważony rozwój sprowadza się do ochrony środowiska.

W przypadku niniejszego dokumentu wprowadzającego do ustaleń studium lokalizację elektrowni wiatrowych jako odnawialnego źródła energii *zachodzi zgodność z w/w Strategią w zakresie zapobieżenia dalszym zmianom klimatycznym i ochroną zdrowia.*

- Zrównoważona Europa dla lepszego świata, tzw. Strategia z Goteborga.

Ze względu na środowisko założenia lizbońskie zostały uzupełnione o elementy trwałego i zrównoważonego rozwoju w kontekście rozwoju społeczno – gospodarczego.

Dotyczy ona najpoważniejszych zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju w Europie i na świecie, tak zwanych tendencji niezrównoważonych.

Należą do nich:

- zmiany klimatyczne,
- zdrowie publiczne,
- transport i wykorzystanie gruntów,
- zarządzanie zasobami naturalnymi,
- wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa,
- ubóstwo i wyłączenie społeczne.

Ustalenia wprowadzanych zmian w studium nie naruszają zrównoważonego rozwoju określonego w Strategii Goteborskiej.

4.2. Dokumenty na szczeblu krajowym

Najważniejszymi dokumentami na poziomie krajowym są:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polski.

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 20Nr 78, poz.483 zm. Dz. U. z 20Nr 200/2006 poz.1471) jedna z podstawowych funkcji państwa polskiego jest zapewnienie ochrony środowiska.

U podstaw realizacji tej i innych funkcji leży zasada zrównoważonego rozwoju tzn. takiego rozwoju społeczno – gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń (art.5).

Na potrzeby ochrony środowiska Konstytucja pozwala na wprowadzanie pewnych – określonych ustawami ograniczeń w korzystaniu z konstytucyjnych wolności i praw (art.31) oraz zobowiązuje władze publiczne (art.74) :

- do prowadzenia polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom,
- do ochrony środowiska,
- do wspierania działań obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska.

Daje również prawo każdemu, każdej osobie fizycznej i prawnej, niezależnie od narodowości czy kraju pochodzenia do informacji o stanie i ochronie środowiska.

Równocześnie Konstytucja zobowiązuje każdego (art.86)

- do dbałości o stan środowiska,
- do ponoszenia odpowiedzialności za sprawowanie przez siebie pogorszenie stanu środowiska.

Zakres planowanych nowych działań inwestycyjnych zawartych w sporządzanym dokumencie zapewnia poszanowanie zasad ochrony środowiska określonych w Konstytucji RP.

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Polski do roku 2015

Wyznacza ona podstawy i związki dla rozwoju wiążące politykę społeczną, gospodarczą, ochrony środowiska oraz gospodarki przestrzennej i regionalnej w Polsce.

Ustalenia wprowadzanych zmian w studium nie naruszają przyjętych w Strategii zasad zrównoważonego rozwoju Polski.

- II Polityka Ekologiczna Państwa

Zawiera cele i zasady i działania tej polityki oraz narzędzia instytucjonalne, prawne, gospodarcze mające zapewnić jej realizację dla trzech horyzontów roku 2002, 2010 i do 2025 roku.

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2008-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014

Nadrzędnym strategicznym celem polityki ekologicznej państwa sformułowanym w dokumencie *Polityka ekologiczna państwa na lata 2008 – 2010 z perspektywą do roku 2014*, jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego.

Realizacja tego celu osiągnięta będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, poprzez wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska, ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii, dalsza poprawa jakości środowiska oraz bezpieczeństwa ekologicznego, ochrona klimatu, inwestycyjne (w tym wdrażanie postanowień Traktatu Akcesyjnego), tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska.

Stąd celami realizacyjnymi Polityki ekologicznej są:

1. Wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska,
2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
3. Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
4. Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,
5. Ochrona klimatu.

Oprócz powyższych dokumentów szczególne znaczenie w kształtowaniu nowej polityki ekologicznej mają:

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości,
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej.

Wprowadzane zmiany do studium są zgodne z polityką ekologiczną Państwa w zakresie dalszej poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski i Ochroną klimatu.

Wg ostatnich informacji Unia Europejska zamierza zobowiązać Polskę do redukcji 40% emisji związków cieplarnianych do atmosfery.

4.3. Dokumenty na szczeblu wojewódzkim, regionalne

Najważniejszymi dokumentami na poziomie regionalnym są:

-Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego

Strategia rozwoju województwa opolskiego, przyjęta uchwałą sejmiku Województwa Opolskiego nr XXXIX/350/2005 w dniu 11 października 2005r., stanowi odpowiedź samorządu województwa na zmieniającą się sytuację polityczną kraju i warunki społeczno – gospodarcze oraz przestrzenne regionu. Stanowiąc bazę do realizacji polityki regionalnej w województwie do 2020 roku, została opracowana przy zachowaniu najważniejszych zasad programowania i planowania strategicznego. Strategia bierze pod uwagę między innymi stale zmieniającą się rzeczywistość i zakłada możliwość dostosowania zapisów do ewentualnych zmian, możliwych do identyfikacji dzięki corocznemu procesowi monitoringowi.

Strategia rozwoju województwa opolskiego jest strategią regionu, nie odnosi się jedynie do zadań obligatoryjnych realizowanych przez samorząd województwa, ale uwzględnia również inne działania ważne z punktu widzenia rozwoju całego województwa.

W siedmiu przyjętych celach strategicznych wskazuje najważniejsze kierunki rozwoju województwa opolskiego wytyczone na podstawie diagnozy sytuacji społeczno –

gospodarczej i wypracowanie na jej podstawie też charakteryzujących region opolski oraz przeprowadzonego bilansu strategicznego.

- Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego

Zarząd Województwa Opolskiego przystąpił do procesu przygotowania nowego regionalnego dokumentu strategicznego mając na względzie liczne przesłanki, do których zaliczyć należy przede wszystkim nowe uwarunkowania rozwojowe województwa, fundamentalne zmiany w sposobie przeprowadzenia polityki rozwoju zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym, a także uwarunkowania formalno – prawne wynikające ze zmian związanych z obowiązującym porządkiem instytucjonalnym i prawnym. Uruchomienie procesu opracowania nowej Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020r. zostało poprzedzone:

- przygotowaniem Raportu o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa opolskiego, Diagnoza strategiczna – luty 2011,
- analiza wniosków wynikających z Raportu z Monitoringu Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego za okres 2004 – 2007,
- zapoznaniem się z rozwiązaniami proponowanymi przez MMR w dwóch dokumentach:
 - Przewodniku do aktualizacji strategii rozwoju województw z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych i unijnych,
 - Wytycznych do opracowania strategii rozwoju wskazanych w Planie uporządkowania strategii rozwoju,
- analiza założeń nowej koncepcji polityki regionalnej oraz nadrzędnych unijnych i krajowych dokumentów strategicznych,
- analiza zmian, jakie zaszły w otoczeniu prawnym, tj.:
 - w ustawie z dnia 5 czerwca 1998r. *o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1590 z późn.zm.)*
 - ustawie z dnia 6 grudnia 2006r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009r. Nr 84, poz.712 z późn.zm.)*

Celem strategii rozwoju województwa opolskiego jest podnoszenie poziomu życia mieszkańców, poprawa konkurencyjności regionu z uwzględnieniem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju. Dąży się do identyfikacji i likwidacji skutków zagrożeń dla zdrowia, życia, mienia i środowiska, inwentaryzacji dziedzictwa cywilizacyjnego regionu, budowy infrastruktury zapewniającej jego bezpieczeństwo.

Wprowadzane zmiany do kierunków rozwoju przestrzennego gminy zawartych w studium gminy Domaszowice są zgodne z celami strategicznymi rozwoju województwa opolskiego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki przestrzennej na poziomie regionu, rozumianej jako celowe oddziaływanie władz województwa na rozmieszczenie funkcji i przestrzenne zróżnicowanie dynamiki rozwoju. Głównym zadaniem planu jest określenie przestrzennych uwarunkowań rozwoju oraz kierunków i priorytetów kształtowania środowiska przyrodniczego, kulturowego i zurbanizowanego w ciągu najbliższych lat, w dostosowaniu do strategicznych kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego województwa zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego, z równoczesnym uwzględnieniem koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Dokument stanowi podstawę dla opracowania programów rozwoju województwa, zapewnia wiodącą rolę w zakresie przestrzennej koordynacji działań na poziomie regionu i na poziomie lokalnym. Umożliwia efektywne wybory priorytetów na zasadach zrównoważonego rozwoju

przy zachowaniu możliwości negocjacji pomiędzy stronami w zakresie ważności i spodziewanych działań.

W ramach sporządzonego w roku 2006 Raportu o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego stwierdzono, iż Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego przyjętego uchwałą nr XLIX/357/2002 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 września 2002r. uległ dezaktualizacji wskutek m.in.: zmiany Strategii Województwa Opolskiego, zmiany planów inwestycyjnych podmiotów w gestii, których znajdują się inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym oraz w skutek zmiany obowiązujących podstaw i wymogów prawnych.

Po wejściu Polski do UE zmieniły się w istotnym zakresie wymogi i zasady przygotowania i realizacji dokumentów określających politykę społeczną, gospodarczą, środowiskową decydujące dla zrównoważonego rozwoju. Powstały liczne projekty zmian w regulacjach prawnych dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz realizacji inwestycji.

Wobec tego, że nowa ustawa *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2012r., poz.647 z późn.zm.) obowiązująca od 11 lipca 2003r. stworzyła nowe uwarunkowania dotyczące zakresu planu zagospodarowania przestrzennego województwa, zaistniała konieczność weryfikacji i uzupełnienia zapisów tekstowych i graficznych planu.

Powyższe przesłanki spowodowały, iż w dniu 26 września 2006r. Sejmik Województwa Opolskiego podjął uchwałę nr LII/529/2006 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego.

Dostosowano dotychczasowe ustalenia Planu, zarówno w jego części opisowej jak i graficznej do aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej, bieżących strategicznych celów rozwojowych oraz do obowiązujących wymogów prawnych.

Zmieniony plan został uchwałą nr XLVIII/505/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 września 2010r.

W planie zostały zawarte ustalenia w zakresie lokalizacji farm wiatrowych.

Zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego zawartymi w

rozdz.7.1.5.6. Obszary rozwoju odnawialnych źródeł energii:

Rozwój odnawialnych źródeł energii winien być prowadzony na obszarach predystynowanych dla rozwoju energii wiatrowej położonych poza obszarami szczególnej ochrony i krajobrazu, w tym poza:

- istniejącymi i projektowanymi rezerwatami przyrody,
- poza istniejącymi i projektowanymi obszarami Natura 2000,
- poza istniejącymi i projektowanymi parkami krajobrazowymi wraz z otulinami, istniejącymi i projektowanymi obszarami chronionego krajobrazu oraz poza obszarami cennymi z uwagi na ochronę krajobrazu wskazanymi w stanowisku Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody z dnia 1 października 2008r. w sprawie ochrony krajobrazu w procesie lokalizacji farm elektrowni wiatrowych na terenie województwa opolskiego.

Obszary predystynowane dla lokalizacji elektrowni wiatrowych to tereny niezalesione oraz wyniesione ponad poziom otoczenia z wyłączeniem terenów w/w wymienionych.

W województwie opolskim zgodnie z planem województwa takimi obszarami są gminy położone na południu województwa opolskiego w szczególności gminy Nysa, Prudnik, a na północy województwa gminy Olesno i Kluczbork.

Analizując sporządzany dokument zmian w studium z planem zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego w zakresie wyznaczenia obszarów dla lokalizacji farm elektrowni wiatrowych stwierdza się, iż wprawdzie gmina Domaszowice nie jest

wymieniona wśród gmin o predyspozycjach do ich lokalizacji, ale też nie stanowi w swej strukturze funkcjonalno przestrzennej w całości obszaru gdzie lokalizacja jest niewskazana. Z wymienionych obszarów nie wskazanych do lokalizacji elektrowni wiatrowych jest południowa część gminy, obszar na południe od linii kolejowej i drogi krajowej nr 42 którego zdecydowana większość stanowi Obszar Chronionego Krajobrazu „*Lasy Stobrawsko – Turawskie*” wraz z innymi obiektami objętymi prawną ochroną i proponowanymi do ochrony.

Biorąc pod uwagę wyznaczone na terenie gminy Domaszowice obszary planowane do lokalizacji elektrowni wiatrowych poza obszarami chronionymi należy uznać, że ich lokalizacja **nie jest sprzeczna z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego.**

Program Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2007-2010 z perspektywą do roku 2014

W Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska przedstawiono priorytety wraz z głównymi kierunkami działań zmierzających do systematycznej poprawy jakości środowiska i racjonalnego użytkowania jego zasobów. Są to:

- **ochrona wód** i gospodarka wodna: pomimo zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych, ich stan jest wciąż niezadawalający. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem i nadmierna eksploatacją oraz zabezpieczenie środowiska przed zagrożeniami związanymi z wodą wymagają realizacji szeregu przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych.

- **ochrona powierzchni ziemi** przed odpadami: działania w tym zakresie ukierunkowane będą na zapobieganie powstawania odpadów, zwiększenie gospodarczego wykorzystania odpadów wytworzonych oraz stworzenie systemowych rozwiązań w zakresie zagospodarowania odpadów. Rozwiązanie tego programu wymaga wsparcia ze strony samorządu województwa, ponieważ na szczeblu lokalnym możliwości wprowadzenia systemowych rozwiązań jest minimalne.

Zgodnie z „*Planem Gospodarki Odpadami Województwa Opolskiego*” głównymi celami do 2014r. są minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów, wprowadzenie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, utworzenie 4 Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi, w których będą funkcjonowały Zakłady Zagospodarowania Odpadów, wprowadzanie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów powstających w sektorze gospodarczym, pełne zagospodarowanie odpadów (uszczelnienie systemu).

- **ochrona powietrza** przed zanieczyszczeniami i środowiska człowieka przed hałasem: priorytet ten wymaga przede wszystkim kontynuacji działań realizowanych dotychczas dla poprawy jakości powietrza, zwłaszcza intensyfikacji działań ukierunkowanych na proekologiczne rozwiązania systemu transportu.

- **ochrona dziedzictwa przyrodniczego** i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody: priorytet ten dotyczy przede wszystkim nowego podejścia do ochrony przyrody, uwzględniający europejskie wymogi w tym zakresie. Istotnymi zagadnieniami jest również ochrona i zrównoważony rozwój lasów.

- **ochrona powierzchni ziemi** i środowiska glebowego: priorytet dotyczy przede wszystkim działań rekultywacyjnych i rewitalizacyjnych na obszarach zdegradowanych wskutek eksploatacji surowców mineralnych oraz ochrony gleb.

Główne kierunki to:

- bieżąca rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych,
- rewitalizacja terenów dawnych wyrobisk górniczych,
- zalesienie gruntów rolniczo nieprzydatnych do produkcji rolnej lub zdegradowanych.

Planowane zmiany w Studium nie są sprzeczne z celami ochrony środowiska określonymi do 2014r.

Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla województwa opolskiego Opole marzec 2008

Dokument charakteryzuje gospodarkę wszelkimi odpadami powstającymi na terenie regionu. Istotnym elementem opracowania jest prognoza powstania odpadów oraz projekty działań na rzecz zmniejszenia zagrożenia środowiska. Plan pozwala na koordynację działań gmin i powiatów w celu stworzenia regionalnych bądź ponadlokalnych systemów gospodarki odpadami.

Wprowadzane nowe zamierzenia inwestycyjne w ramach zmian w studium nie są przedsięwzięciami generującymi odpady w zakresie przekraczającym w stopniu znaczącym w stosunku do stanu istniejącego w tym zakresie.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007 - 20013

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2007 – 20013 został przyjęty przez Komisję Europejską 1 października 2007r. RPO WO 2007 – 2013 i jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego, co oznacza, że przyczynić się ma do osiągnięcia celów w niej określonych poprzez podejmowanie działań, które uznano za najistotniejsze w latach 2007 – 2013 z punktu widzenia rozwoju regionu oraz, które jednocześnie kwalifikują się do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W Programie zagadnienia z zakresu ochrony środowiska uzyskały wysoka rangę.

Jednym z celów strategicznych dokumentu jest : poprawa stanu środowiska naturalnego i ochrona przyrody oraz zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.

Cel ten będzie osiąganym poprzez realizację Osi Priorytetowej 4 Ochrona Środowiska.

W zakresie gospodarki odpadami za konieczne uznano zwiększenie stopnia segregacji organizacji systemów zbierania odpadów oraz ponownego ich wykorzystania.

W ramach Programu wsparcie uzyskują między innymi działania dotyczące zamykania i rekultywacji składowisk odpadów, segregacji i recyklingu, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania odpadów i biogazu pochodzenia ze składowisk oczyszczalni ścieków kompostowni do celów energetycznych i ciepłowniczych, zwłaszcza przez małe elektrociepłownie lub bezpośrednio do celów technologicznych.

W Programie istotną rolę przypisano działaniom zmierzającym do unieszkodliwiania i odzysku osadów z komunalnych oczyszczalni ścieków, jeżeli jest to możliwe wykorzystanie ich do celów energetycznych oraz podjęcie działań mających na celu selekcję i zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych.

Ze względu na brak w województwie opolskim składowisk na odpady zawierające azbest, szczególnie wspierane będą działania dotyczące budowy składowiska lub rozbudowy już istniejących składowisk o kwatery na te odpady.

Z uwagi na ogólny charakter zapisów RPO WO 2007-2013 został przygotowany dodatkowy dokument pn. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WO 2007-2013.

Wprowadzane zmiany w studium nie są sprzeczne z dokumentem stanowiącym Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego w zakresie poprawy środowiska naturalnego i ochrony przyrody. Sporządzany dokument zmian w studium respektuje zasady ochrony środowiska i przyrody w celu zarówno zachowania jego stanu ale także poprawy.

Jednym z elementów poprawy środowiska jest wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii min. poprzez wykorzystanie wiatru w celu polepszenia warunków cieplarnianych atmosfery.

5. Powiązania projektu z innymi dokumentami

Na potrzeby niniejszego rozdziału poddano analizie wykorzystano następujące opracowania:

- Program ochrony środowiska gminy Domaszowice,
- Plan rozwoju lokalnego gminy Domaszowice,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Domaszowice,
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Domaszowice oprac. w 2010 r.

Należy zaznaczyć, że dokumenty te mają charakter kompleksowy i odnoszą się do całej gminy Domaszowice, a nawet do całego województwa opolskiego.

Z poszczególnych dokumentów przytoczono poniżej te cele, które wydają się być istotne punktu widzenia projektu wprowadzanych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Domaszowice przyjętego przez Radę Gminy w 2010r.

5.1 .Zgodność z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Domaszowice

Wizja rozwoju gminy: *Samorządna Gmina Domaszowice ośrodkiem nowoczesnego rolnictwa, usług i turystyki.*

Równocześnie ustalony został priorytet działań gminy i jej rozwoju, którymi jest *dążenie do zwiększenia atrakcyjności gospodarczej gminy Domaszowice oraz poprawy jakości życia mieszkańców.*

Cele strategiczne i operacyjne istotne z punktu widzenia niniejszego dokumentu to między innymi:

- I. Poprawa warunków życia mieszkańców w gminie:
 - rozwój budownictwa mieszkaniowego,
 - pozyskiwanie inwestorów celem tworzenia nowych miejsc pracy,
- II. Rozwój infrastruktury technicznej, przemysłu i usług (rozbudowa infrastruktury technicznej umożliwiającej rozwój przemysłu i usług i na wsi):
 - budowa i rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej,
 - dbałość o stan środowiska naturalnego – ochrona wód, gruntu, powietrza i ochrona przed zanieczyszczeniami i hałasem,
 - tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnej Gospodarki,
 - rozwój sektora usług dla ludności.

Planowane zmiany nie są sprzeczne z w/w celami określonymi w strategii rozwoju lokalnego gminy.

5.2. Zgodność z Programem Ochrony Środowiska dla gminy Domaszowice

Program ochrony środowiska należy do dokumentów o charakterze strategicznym, stanowiącym rozwinięcie misji, priorytetów i celów rozwojowych zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego” w aspekcie ochrony środowiska i kształtowania przyrodniczych podstaw rozwoju.

Za nadrzędny cel Programu Ochrony Środowiska Gminy Domaszowice uznaje się: „*Rozwój społeczno – gospodarczy i zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy w harmonii z wymogami ochrony środowiska*”.

- ochrona przyrody i krajobrazu oraz wykorzystanie lasów.

Strategicznymi celami przyrodniczymi dla gminy Domaszowice są między innymi:

- prowadzenie zrównoważonej działalności gospodarczej i rozwoju osadnictwa, zapewniającego zachowanie, ochronę i wzbogacanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej,

- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.

Jako strategiczny cel środowiskowy dla gminy Domaszowice uznaje się: *Ochronę, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi dla zapewnienia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych dla potrzeb użytkowych, podniesienie standardu wyposażenia w infrastrukturę wodno – kanalizacyjną oraz zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców.*

Realizacja celu strategicznego prowadzona będzie między innymi poprzez:

- ochronę, racjonalne wykorzystanie oraz kształtowanie zasobów wód,
- poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
- gospodarkę ściekową,

- ochrona powietrza,

- przeciwdziałanie zmianom klimatu i wykorzystanie energii odnawialnej.

Jako strategiczny cel środowiskowy dla gminy Domaszowice uznaje się: *Dobra jakość powietrza atmosferycznego elementem trwałej poprawy standardu życia mieszkańców.*

- *ochrona przed hałasem*

Podstawowym celem strategicznym programu gminy Domaszowice w zakresie ochrony przed hałasem jest: *Zmniejszenie powierzchni obszarów i liczby mieszkańców objętych zasięgiem szkodliwego oddziaływania hałasu komunikacyjnego.*

- *planowanie przestrzenne*

Za najważniejszy cel strategiczny w zakresie planowania przestrzennego na terenie gminy w okresie długo i krótkookresowym uznaje się: *Stworzenie trwałych podstaw dla harmonizacji rozwoju gospodarczego i społecznego z uwarunkowaniami otaczającego środowiska.*

Planowane zmiany są zgodne z programem ochrony środowiska w gminie Domaszowice.

Planowana lokalizacja odnawialnych źródeł energii pochodzącej z elektrowni wiatrowych uwzględnia założenia programu w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu i rozwoju gospodarczego gminy z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i zdrowia ludzi.

Ze względu na nowe uwarunkowania program ochrony środowiska wymaga aktualizacji.

5.3. Zgodność z opracowaniem ekofizjograficznym

Obszar gminy charakteryzuje się zróżnicowanymi walorami przyrodniczo – użytkowymi.

Występują tu zarówno cenne przyrodniczo ekosystemy, które należy zachować i chronić, jak i tereny o względnie korzystnych warunkach fizjograficznych nadających się do zabudowy o różnorodnym przeznaczeniu funkcjonalnym.

Obszar gminy położony po północnej stronie od linii kolejowej Kalety – Wrocław Mikołajów, na którym planowane są siłownie elektrowni wiatrowych cechuje stosunkowo uboga fizjonomia ekofizjograficzna, ale o korzystnych warunkach fizjograficznych dla zabudowy (grunty nośne) i najkorzystniejszych warunkach klimatyczno - zdrowotnych.

Bogate uwarunkowania posiada część południowa gminy pod względem fizjonomii warunków ekofizjograficznych ale o niekorzystnych warunkach dla zabudowy.

Jest to obszar zwartych skupisk leśnych.

Opracowanie ekofizjograficzne, w którym opisano uwarunkowania przyrodnicze i poza przyrodnicze decydujące o obecnej strukturze gminy Domaszowice, zostało sporządzone dla całego obszaru gminy.

Założenia planowanych kierunków rozwoju przestrzennego gminy i sposobów planowanego zagospodarowania są zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

Docelowa struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy powinna być kształtowana z uwzględnieniem wyróżnionych głównych grup obszarów o odmiennych funkcjach oraz uwarunkowaniach i predyspozycjach przyrodniczych :

- obszary o dużych walorach przyrodniczych (cenne , wskazane do zachowania funkcji przyrodniczych), pełniących główne funkcje ekologiczne o znaczeniu lokalnym i regionalnym. Obejmują one największe kompleksy leśne oraz fragmenty gminy o wyróżniających się walorach estetyczno – krajobrazowych. Jest to obszar gminy położony na południe od linii kolejowej i drogi krajowej nr 42 w znacznej większości ustanowiony Obszarem Chronionego Krajobrazu „ *Lasy Stobrawsko – Turawskie*”,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmujące głównie rejony gdzie występują kompleksy gleb o wyższych klasach bonitacyjnych,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmujące rejony, gdzie występują kompleksy gleb o niskich klasach bonitacyjnych jako obszary korzystne do zabudowy,
- obszary zurbanizowane o znacznym stopniu przekształcenia środowiska, obejmujące zwartą, wielofunkcyjną zabudowę poszczególnych wsi w gminie.

Wprowadzone funkcje zarówno pod względem ich rodzaju, intensywności i lokalizacji w układzie przyrodniczym są w większości zgodne z uwarunkowaniami .

Obszary planowanych farm elektrowni wiatrowych zostały wyznaczone na terenach o korzystnych warunkach gruntowych dla ich posadowienia, pozbawione cieków wodnych.

Są to jednak obszary o stosunkowo dobrej przydatności gleb dla produkcji rolniczej z uwagi na zwarte duże przestrzennie kompleksy gleb czysto rolnych.

Turbina wiatrowa nie wymaga dużej powierzchni na jej posadowienie ale w pewnym stopniu dezorganizuje rolniczą przestrzeń produkcyjną zarówno przez lokalizację poszczególnych siłowni jak i towarzyszącą jej infrastrukturę drogową i techniczną.

6. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Niniejszą prognozę sporządzono w oparciu o wytyczne określone w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199, poz. 1227z późn. zm.) z uwzględnieniem dotychczasowej wiedzy i doświadczenia autorów.

Prognoza skupia się na trzech zasadniczych kwestiach:

- 1/ czy ustanowione w projekcie cele sprzyjają realizacji celów ochrony środowiska zapisanych w regionalnych, ale także krajowych i wspólnotowych dokumentach polityki ekologicznej,
- 2/ jakie skutki pozytywne lub negatywne mogą być związane z realizacją programu ustalonego przez projekt studium i jego zmiany w postaci różnych oddziaływań i całościowo w postaci skutków skumulowanych,
- 3/ jakie są możliwości eliminacji, zminimalizowania lub kompensacji negatywnych wpływów na środowisko lub wzmocnienia skutków pozytywnych oraz czy istnieją racjonalne rozwiązania alternatywne do przedstawionych przez dokument.

Podstawą informacyjną, źródłowymi materiałami tekstowymi i graficznymi dla strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niniejszej wprowadzanej zmiany w studium był przede wszystkim projekt podstawowy dokumentu studium przyjęty przez Radę Gminy Domaszowice w 2010r., sporządzona dla niego prognoza oddziaływania na środowisko oraz opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby studium.

Prognoza została sporządzona w celu identyfikacji i wstępnej oceny wpływu projektowanych zmian w studium związanych z wyznaczeniem nowych obszarów funkcjonalnych:

- dla lokalizacji elektrowni wiatrowych,
- wyznaczenie strefy ochronnej terenu zamkniętego dla Składu Środków Bojowych obiektu K-2925 w Jastrzębiu (gm.Namysłów) obejmującej swym zasięgiem fragment obszaru południowo - zachodniej części gminy Domaszowice.

Wprowadzenie tej strefy wynika z unormowań prawnych i nie wymaga analizy oddziaływania na środowisko ponieważ nie wpływa negatywnie na środowisko .

Treść prognozy składa się z następujących części:

- I. część – informacje wstępne - omawia cele i zadania , przedmiot sporządzenia prognozy i powiązania z innymi dokumentami,
- II. część – zawiera informacje o środowisku, z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań ekofizjograficznych obszarów objętych zmianą w studium,
- III. część - określa stan istniejący zasobów środowiska obszarów zmian w studium,
- IV. część – zawiera charakterystykę ustaleń projektu zmian w studium,
- V. część - obejmuje analizę i ocenę oddziaływania wynikającą z realizacji ustaleń zmian w studium na środowisko,
- VI. część - obejmuje uwarunkowania wynikające z ustawy prawo ochrony środowiska,
- VII. część - podsumowanie i wnioski.

Metodyka przyjęta w niniejszym opracowaniu obejmuje w głównej mierze metody opisowe oraz analizę dostępnych dokumentów planistycznych, dokumentów opisujących środowisko przyrodnicze i kulturowe obszarów planowanych zmian oraz metody szacunkowe wpływu nowych ustaleń docelowego przeznaczenia obszarów na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i zdrowie ludzi.

Nadrzędnym celem sporządzenia prognozy jest zapewnienie, aby zagadnienia ochrony środowiska i rozwoju zrównoważonego zostały uwzględnione przy opracowaniu projektowanego dokumentu polegającego na wprowadzeniu zmian w studium.

Etap sporządzenia prognozy stanowi podstawę do formułowania wniosków dotyczących działań zapobiegawczych, działań, które uwzględnione w treści projektu dokumentu strategicznego pozwolą zminimalizować negatywne oddziaływania na środowisko i jednocześnie same nie będą powodem negatywnych oddziaływań.

Prognoza jest opracowaniem subiektywnym autora sporządzającego prognozę w ocenie istniejących uwarunkowań jak i potencjalnych skutków jakie niosą za sobą wprowadzane zmiany.

Prognoza nie stanowi podstawy prawnej, jest dokumentem pomocniczym dla celów opiniowania projektu studium.

Dokumentacja prognozy oddziaływania na środowisko adresowana jest przede wszystkim do opinii społecznej i władz lokalnych.

W prognozie omówiono tylko te elementy , które są istotne dla powstającego dokumentu jakim jest wprowadzenie zmiany w studium polegającej na wyznaczeniu obszarów o nowej funkcji ze szczególnym zwróceniem uwagi na te elementy dokumentu strategicznego, które uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

6.1. Trudności wynikające z niedostatków techniki i wiedzy .

Prognoza oddziaływania na środowisko dla dokumentu jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ma charakter subiektywny autora który ją sporządza.

Na subiektywność oceny wpływa też fakt, że jeden kierunek rozwoju może generować zarówno korzystne skutki środowiskowe jak i oddziaływania niekorzystne o różnej sile tych oddziaływań.

Gmina Domaszowice nie posiada opracowań specjalistycznych, nie jest objęta też monitoringiem środowiskowym , co w znacznym stopniu utrudnia prognozowanie wpływu planowanych nowych kierunków rozwoju przestrzennego na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi.

Również nowe zamierzenia inwestycyjne planowane na obszarze gminy mające znamiona źródeł odnawialnych energii nie posiadają dostatecznej wiedzy ich wpływu na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi.

Inwestorzy planowanych zamierzeń nie są zobowiązani przygotować przed rozpoczęciem pierwszego etapu realizacji jakim są dokumenty planistyczne do sporządzenia jakichkolwiek badań i analiz. Monitoring pomiaru wiatru i przelotu ptaków i nietoperzy prowadzony jest praktycznie dopiero na etapie raportu oddziaływania na środowisko, co zdaniem autora niniejszej prognozy jest za późno i powinien być wykonany na etapie sporządzenia planu miejscowego w którym jako przepisie prawa rozstrzyga wiele kwestii niezbędnych dla dalszej realizacji inwestycji min. w zgodzie z wymogami ochrony środowiska.

Trzeba jednak przyznać, że choć nastąpiło duże poszerzenie wiedzy w tym zakresie obiekty te nadal budzą opór w społeczności lokalnej wynikający między innymi także z nierzetelnej informacji udzielanej przez inwestorów.

Została w znacznej mierze wypracowana metodologia planistyczna i prawna dotycząca lokalizacji elektrowni wiatrowych za wyjątkiem zastosowania przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych , co do której nadal istnieją rozbieżne stanowiska.

Z planowanych nowych kierunków rozwoju gminy w ramach planowanych zmian lokalizacje elektrowni wiatrowych ingerują bezsprzecznie w środowisko w sposób znaczący i wymagają dodatkowych badań specjalistycznych, jak np. przelotu, tras migracyjnych ptaków przez obszar ich lokalizacji, wykonanie panoram i stref osi widokowych dostępnych z głównych tras komunikacyjnych.

W przypadku gminy Domaszowice taką trasą komunikacyjną jest droga krajowa nr 42 stanowiąca oś gminy w przebiegu wschód - zachód . Droga ta pełni również rolę turystyczną. Dla właściwej analizy w/w wniosków badania takie powinny być prowadzone sukcesywnie w sposób ciągły przez dłuższy okres czasu zarówno przed realizacją inwestycji, a także w trakcie jej funkcjonowania.

II. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na obszarach objętych projektem zmian w studium oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

1. Położenie obszarów objętych zmianą w studium

Tereny planowane do pełnienia nowych funkcji w zakresie zabudowy i zagospodarowania obejmują wyodrębnione obszary w strukturze przestrzennej gminy:

- **obszary dla elektrowni wiatrowych** położone są po północnej stronie linii kolejowej Kalety – Wrocław Mikołajów i drogi krajowej nr 42 Namysłów - Rudnik przebiegających

równoleżnikowo przez środkową część gminy na gruntach rolnych obejmujących wsie: Strzelce, Domaszowice, Włochy, Dziedzice, Polkowskie, Woskownice Górne, Gręboszów. Są to dwa wyodrębnione obszary oznaczone na rysunku studium symbolem : **EW1** i **EW2**. Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J.Kondrackiego (1998) obszary opracowania planowanych zmian położone są w granicach mezoregionu Równiny Oleśnickiej należącej do Niziny Śląskiej;

- **strefa ochronna terenu zamkniętego** obiektu K-2925 w Jastrzębiu gm. Namysłów swoim zasięgiem obejmuje niewielki obszar lasów w południowo – zachodniej części gminy. Wyznaczenie jej wynika z przepisów odrębnych , jej wpływ na środowisko przyrodnicze jest bierny i nie wymaga prowadzenia analiz w niniejszym dokumencie

2. Warunki fizjograficzne obszarów

rzeźba – ogólnie obszar gminy i obszary planowanych zmian cechuje mało urozmaicona rzeźba falista, lekko pagórkowata o wysokościach kształtujących się ok.180 -190 m. n.p.m. Pod względem genetycznym wzniesienia obejmują zdenudowane pagórki kemów i ozów oraz wysoczyznę morenową zbudowaną z glin zwałowych.

warunki geologiczno – gruntowe obszarów buduje kompleks osadów czwartorzędowych, tworzący powierzchnią pokrywę litologiczną. Dominują w nim piaski, mułki, lokalnie żwiru kemów i form szczelinowych oraz gliny zwałowe. W stropie tych osadów występują powszechnie peryglacjalne gliny lessopodobne i gliny deluwialne, zróżnicowanej miąższości od 0,5 – 1,0m.

Na tych osadach rozwinęły się gleby o III , IV i V klasach bonitacyjnych i obejmują one północne obszary gminy.

Pozostały obszar gminy zwłaszcza jej część południowa cechuje występowanie utworów czwartorzędowych plejstoceńskich reprezentowanych przez piaszczysto - żwirową serię osadów pochodzenia wodnolodowcowego przewarstwowaną glinami morenowymi.

Na obszarze opracowania nie występują osady pochodzenia organicznego jak torfy, mułotorfy i piaski humusowe.

warunki wodne

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Domaszowice znajduje się w dorzeczu Odry i Widawy z jej dopływami . Natomiast sama gmina jest stosunkowo uboga w sieć rzeczną.

Także obszary planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych położone w północnej części gminy są szczególnie ubogie w sieć rzeczną. Część wód opadowych jest odprowadzana rowami i drobnymi ciekami do linii wododziałowej do rzeki Studnicy – lewostronnego dopływu Widawy (kierunek północny). Zbiera ona wody z północnej części arealu wsi Strzelce i Domaszowice.

gleby - wysoczyzna morenowa, która stanowi obszar objęty opracowaniem dla lokalizacji elektrowni wiatrowych budują gleby, które wykształciły się w strefach pozbawionych wpływu wód gruntowych na procesy glebotwórcze. Reprezentowane są one przez gleby pseudobielicowe (płowe), które występują powszechnie na całej wysoczyźnie i gleby brunatne właściwe. Oba typy gleb wykształcone są na glinach średnich. Macierzystymi osadami gleb na wysoczyźnie są gliny zwałowe lub gliny lessopodobne pochodzenia peryglacjalnego.

Pod względem bonitacyjnym obszary pod planowane elektrownie wiatrowe w większości pokrywają gleby średnich klas o gruntach ornych IV klasy, fragmentarycznie występują także gleby klasy III i V . W zdecydowanej większości mają zastosowanie do upraw rolniczych, jak zboża i rośliny okopowe.

Generalnie dominują grunty rolne na glebach pochodzenia mineralnego, zajmujące ponad 90% powierzchni obszaru opracowania.

Niski jest udział użytków zielonych – łąk i pastwisk, wynoszący ok.2-3% oraz lasów i zadrzewień leśnych ok.6,7%.

klimat - warunki topoklimatyczne na obszarze gminy i tym samym obszarach opracowania kształtowane są w głównej mierze przez rzeźbę terenu, warunki hydrograficzne, w mniejszym stopniu z pokrycia terenu krzewami i drzewami.

Charakteryzują się one dobrymi warunkami przewietrzania (obszar otwarty), małą wilgotnością względną powietrza (brak cieków wodnych), brak tendencji do występowania inwersji termicznych (obszar wysoczyzny).

Warunki wietrzne niezbędne dla lokalizacji elektrowni wiatrowych nie były dotychczas monitorowane pod względem siły wiatru.

W związku z tym na etapie wstępnej analizy uwarunkowań należy posłużyć się danymi dla Polski które kształtują się na poziomie 3-4,5m/s na wysokości 10m nad poziomem gruntu i 6-7m/s na wysokości 100m, a na terenach otwartych 7-8m/s.

Aktualnie inwestor planowanego zamierzenia inwestycyjnego jest w trakcie wykonywania pomiarów siły wiatru.

3. Charakterystyka szaty roślinnej

*** Chronione i rzadkie rośliny oraz grzyby**

Gatunki roślin podlegających prawnej ochronie, rzadkie i ginące w skali kraju lub regionu których występowanie stwierdzono na terenie gminy to:

- Domaszowice Zanokcica skalna (*Asplenium trichomanes*),
- Wielołęka - Zanokcica piaskowa (*Asplenium arenarius*), Bluszcz pospolity (*Hedera helix*), Ponikło igłowate (*Eleocharis acicularis*), Bagno zwyczajne (*Ledum palustre*),
- Nowa Wieś - Bagno zwyczajne (*Ledum palustre*),
- Zofijówka - Storczyk majowy (*Dactylorhiza majalis*), Wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), Kruszczyk (*Epipactis helleborine*), Śnieżyca wiosenna (*Leucoium vernum*), Listera jajowata (*Listera ovata*), Nasięźrzał pospolity (*Ophioglossum vulgatum*), Czarna porzeczka (*Ribes nigrum*),
- Międzybrodzie - Podejrzran księżycowy (*Botrychium lunaria*), Turzyca (*Carex umbrosa*), Kianianka koniczynowa (*Cuscuta trifolii*), Ponikło (*Eleocharis quinqueflora*), Tojeść bukietowa (*Lysimachia thysiflora*), Bobek trójlistkowy (*Menyanthes trifoliata*), Dziewięciornik błotny (*Parnassia palustris*), Jaskier wielki (*Ranunculus lingua*), Wierzba Rokita (*Salix rosmarinifolia*).

Na terenie gminy w cieku wodnym Oziąbel występują również pływające zbiorowiska wodnych jaskrów, tworzące najczęściej jednogatunkowe agregacje na niewielkich powierzchniach.

Obszary pod planowane elektrownie wiatrowe mają wybitnie rolniczy charakter, na których brak jest zbiorowisk leśnych, zbiorników wodnych ze zbiorowiskiem roślinności szuwarowej i turzycowej, a niewielkie płaty łąk i pastwisk stanowią, że roślinność rzeczywista obszaru opracowania nie jest bogata.

Najlepiej i najpełniej na obszarze opracowania reprezentowana jest grupa zbiorowisk chwastów pół uprawnych zarówno zbożowych jak i okopowych z klasy Stellarietea mediae, Chenopodietea bardzo często spotykana na obszarze opracowania.

Zbiorowiska chwastów towarzyszące uprawom roślin zbożowych i okopowych są znaczące i stanowią ważny element krajobrazu, ale nie przedstawiają znaczącej wartości przyrodniczej. Bezpośrednio na terenie planowanych zmian nie wykazano stanowisk gatunków roślin chronionych.

Nie są to również obszary wyraźnego potencjału związanego z występowaniem stanowisk chronionych, w tym zwłaszcza rzadkich gatunków roślin i grzybów.

Siedliskami urozmaicającymi omawiane tereny rolnicze są zgrupowania roślinności zielnej występujące na miedzach, skrajach pól, przydrożach. Tak ukształtowany ekosystem rolniczy uznać należy za nie wyróżniający się walorami przyrodniczymi na tle pozostałego obszaru gminy i regionu.

Jest to obszar występowania gatunków pospolitych oraz licznych w całym kraju.

Niewielkie siedliska zadrzewień i zakrzaczeń ograniczają się do niewielkich płatów o obniżonych wartościach przyrodniczych. Większe skupiska drzew i krzewów obserwuje się w obrębie terenów zabudowanych wsi pozostających poza bezpośrednim zasięgiem obszarów będącym przedmiotem opracowania.

Obszary i obiekty chronione w gminie Domaszowice to:

- **o znaczeniu regionalnym**

- Obszar Chronionego Krajobrazu „*Lasy Stobrawsko-Turawskie*”,
- Stobrawski Park Krajobrazowy,

- **o znaczeniu lokalnym**

- pomniki przyrody (8),
- parki (5), obiekty cenne przyrodniczo, w tym 2 objęte ochroną prawną przez konserwatora zabytków.

Obszary chronione tj. Obszar Chronionego Krajobrazu „*Lasy Stobrawsko-Turawskie*” i niewielki fragment Stobrawskiego Parku Krajobrazowego, położone są w południowej części gminy, na terenie 7 sołectw (Nowa Wieś, Zofijówka, Siemysłów, Gręboszów, Domaszowice, Wielołęka, Dziedzice).

Na terenie pozostałych sołectw nie objęto ochroną prawną żadnych obszarów. Drzewa pomnikowe prawnie chronione występują jedynie we wsi Gręboszów, a parki objęte ochroną konserwatora zabytków we wsiach Gręboszów i Strzelce położone poza obszarami zmian.

W/w elementy zostały uwzględnione i omówione w podstawowym dokumencie studium przyjętym przez Radę Gminy w 2010r.

Dla przyjętego dokumentu studium w 2010r. było przeprowadzone postępowanie w sprawie strategicznego oddziaływania planowanych kierunków rozwoju gminy na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzane aktualnie zmiany w zasadniczym dokumencie dla umożliwienia lokalizacji elektrowni wiatrowych, których zasadniczą cechą jest ingerencja w krajobraz położone są poza obszarami zwartych kompleksów leśnych objętych prawną ochroną krajobrazu.

W jakim zakresie zostaną zajęte tereny użytków rolnych, wyniknie to z projektu usytuowania poszczególnych turbin wiatrowych na wyznaczonych obszarach, ich ilości, siły i wysokości .

Na wyznaczonych obszarach dla lokalizacji planowanych farm elektrowni wiatrowych nie występują siedliska przyrodnicze wymienione w Dyrektywie Siedliskowej.

W najbliższym sąsiedztwie obszarów stwierdzono występowanie:

- **Centurii pospolitej** *Centurium erythraea* gatunek rośliny z rodziny goryczkowatych objęty ścisłą ochroną gatunkową, w rejonie dz. nr 849, 851 na zachód od miejscowości Strzelce,
- **Kukułki szerokolistnej** *Dactylorhiza majalis* gatunek byliny należący do rodziny storczykowatych na północny wschód od miejscowości Dziedzice,
- **Kruszczyka szerokolistnego** *Epipactis hellrborine* - gatunek byliny z rodziny storczykowatych,
- **Nasięźrzała pospolitego**, *Ophioglossum vulgotum* - gatunek należący do rodziny nasięźrzałowatych

- **Wawrzynu wilczelyko** *Daphne mezereum* gatunek krzewu należący do rodziny wawrzynkowatych, rzadko występujący
- stwierdzone w kompleksie leśnym na południe od miejscowości Zofijówka.

Na dzień dzisiejszy inwestor nie udzielił informacji odnośnie rozmieszczenia, ilości, wysokości siłowni wiatrowych, które przewiduje realizować na omawianych terenach.

W związku z tym analizy i ustalenia ograniczają się tylko do obszarów na których przewiduje się lokalizację farm wiatrowych i tym samym mogą mieć charakter ogólny.

4. Charakterystyka faunistyczna

Obszar gminy Domaszowice, a tym samym obszary pod planowane farmy elektrowni wiatrowych pokrywają siedliska silnie zdegradowane przyrodniczo. O ich niskiej wartości faunistycznej decydują głównie ich znikome walory florystyczne. Komponentem krajobrazu obszarów opracowania zajmującym największą powierzchnię są grunty orne.

Ukształtowanie terenu oraz rolniczy charakter obszarów opracowania powoduje, że występują gatunki typowe dla krajobrazu rolniczego.

Okres wzrostu zbóż sprzyja występowaniu organizmów preferujących siedliska upraw, w szczególności należących do gatunków z rzędu pająków *Araneida*, motyli *Lepidoptera*, dwuskrzydłych *Diptera*, błonkówek *Hymenoptera*.

Z pośród gatunków ptaków lęgowych, spotykanych na obszarze gminy, a także na obszarze opracowania do najczęściej spotykanych należą gatunki związane z terenami rolnymi, m.in. świergotek łąkowy *Anthus pratensis*, pliszka żółta *Matacilla flava*, skowronek *Alauda arvensis*, trznadel *Emberiza citrinell*.

Z gatunków wpisanych do Załącznika Nr 1 Dyrektywy Ptasiej zanotowano bociany białe *Ciconia ciconia* nie zaliczone do najbardziej zagrożonych i rzadkich w skali kraju.

Z gatunków dużych i podatnych na oddziaływanie elektrowni wiatrowych – takich jak np. żurawie, czaple szponiaste i blaszkodziobe – stwierdzono jedynie stada gęgaw, gęsi zbożowych, bermikli oraz pojedyncze pary myszołowów, krogulców, jastrzębi i niewielkich stad kruków.

Zaobserwowane przeloty ptaków obejmowały wysokości poniżej 50m, sporadycznie ok. 100m nad ziemią.

Z rzędu owadożernych pojawia się kret *Talpa europaea* i jeż zachodni *Erinaceus europaeus*. Rząd zajacokształtnych reprezentuje tylko jeden gatunek zajęć szarak *Lepus capensis*, jednak coraz rzadziej spotykany w krajobrazie otwartym.

Najliczniejszym w gatunki rzędem są gryzonie – mysz polna *Apodemus agrarius*.

Wieloprzestrzenna monokultura obszaru opracowania z rzadka przecięta liniowymi zadrzewieniami i zakrzewieniami, brak siedlisk leśnych, mało atrakcyjna baza żerowa dla nietoperzy powoduje, że aktualnie nie zaobserwowano i nie stwierdzono tu występowania nietoperzy.

Z uwagi na położenie wyznaczonych obszarów pod lokalizację elektrowni wiatrowych w przestrzeni ziemnej i powietrznej nie jest wykluczone, iż stanowią one miejsca żerowania, a także tras przelotu takich gatunków jak np. żurawie, bieliki, orlików krzykliwych i kani rudej i innych podlegających ochronie prawnej.

Jak wspomniano wyżej gmina jest uboga w badania specjalistyczne.

Zakres prac nad studium nie daje także w pełni takiej możliwości.

Część opracowań specjalistycznych np. określenie tras przelotów ptaków ich miejsc żerowania i bytowania wymagają dłuższego okresu badań co na etapie opracowania studium nie jest możliwe.

Aktualnie inwestor planowanych elektrowni wiatrowych prowadzi monitoring przelotu ptaków przez obszary planowanych elektrowni wiatrowych.

Wyniki tych badań i analiz będą mogły być wykorzystane przy opracowaniu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, a także do dalszych procedur oddziaływania inwestycji na środowisko wymaganych do realizacji inwestycji które wpływają negatywnie lub potencjalnie negatywnie na środowisko.

W związku z powyższym na etapie sporządzania niniejszego dokumentu w ramach sporządzanej zmiany studium nie istnieją przesłanki do podjęcia zdecydowanego działania ograniczającego lokalizację elektrowni wiatrowych na wyznaczonych obszarach .

5. Ochrona przyrody i krajobrazu

5.1. Obszary i obiekty chronione

Na obszarach zmian objętych opracowaniem:

= wyznaczonych dla lokalizacji elektrowni wiatrowych *nie występują obszarowe formy ochrony przyrody*, tworzone na mocy przepisów Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013, poz.627).

Obszar Chronionego Krajobrazu „*Lasy Stobrawsko – Turawskie*” położony jest na południe od linii kolejowej Kalety – Wrocław Mikołajów i drogi krajowej nr 42 Namysłów - Rudnik.

Obszary objęte zmianą w studium dla lokalizacji elektrowni wiatrowych położone są w odległości ok. 500m od OCHK „*Lasy Stobrawsko – Turawskie*”.

Na obszarze gminy nie ma wyznaczonych obszarów Natura 2000.

Wyznaczone ostoje sieci Natura 2000 zlokalizowane są w gminach sąsiednich (gm. Wołczyn) w dużych odległościach powyżej 1000m od obszarów objętych zmianą .

Linia kolejowa i droga krajowa mimo iż stanowią obiekty uciążliwe dla środowiska pod względem hałasu, to hałas emitowany przez wiatraki będzie kumulowany w ich strefie oddziaływania. W pewnym sensie stanowią one jednocześnie barierę ochronną przed oddziaływaniem na obszary południowej części gminy.

Generalnie należy uznać, że planowane elektrownie wiatrowe nie będą miały bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego jak i krajobraz obszaru chronionego krajobrazu „*Lasy Stobrawsko – Turawskie*” i Stobrawski Park Krajobrazowy którego niewielki fragment położony jest na obszarze gminy.

5.2. Projektowane formy ochrony przyrody

Typowo rolniczy charakter wyróżnionych obszarów opracowania nie zawiera elementów , które powinny zostać objęte ochroną prawną.

Na obszarze gminy Domaszowice w zasadniczym dokumencie studium przyjętym w 2010r. wskazuje się do objęcia ochroną prawną :

- obszar łąki podmokłej i szuwarów - miejsce dużego zróżnicowania zbiorowisk roślinnych i bogactwa florystycznego występującego jako *użytek ekologiczny w Międzybrodziu*,

- parki w Domaszowicach , Polkowskim , Gręboszowie, Strzelcach, Woskowicach Górnych.

Te obiekty i obszary, które są objęte ochroną i planowane do ochrony zawiera podstawowa edycja studium gminy Domaszowice przyjęta przez radę gminy w 2010r. Ponieważ efektem końcowym wprowadzonych zmian jest ujednoczony tekst i rysunek studium istniejące i projektowane formy ochrony przyrody zostaną tym samym uwzględnione.

5.3. Walory krajobrazowe obszaru

Fizjonomię przedmiotowych obszarów zmian określają przede wszystkim zasadnicze elementy morfologii terenu i dominujący sposób użytkowania gruntów.

Obszar planowanych elektrowni wiatrowych stanowi lekko falistą, lokalnie pagórkowatą powierzchnię wysoczyzny morenowej wykorzystywaną w przeważającej części rolniczo w charakterze gruntów ornych pod zasiewy zbóż i rośliny okopowe.

Zgodnie z wymogami sprecyzowanymi w piśmie Nr RDOŚ – 16 –WOOŚ-7041-47-089/10/km Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z 20 sierpnia 2010r. niniejsza prognoza powinna zawierać ocenę zgodności ze stanowiskiem **Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w Opolu** z dnia 1 października 2008r., w sprawie ochrony krajobrazu w procesie lokalizacji farm wiatrowych na terenie województwa opolskiego.

Stanowisko WROP zostało wypracowane min. w związku z wprowadzeniem zmian do opracowań, dokumentów planistycznych w zakresie planowania przestrzennego lokalizacji na obszarze województwa opolskiego farm elektrowni wiatrowych.

Wg stanowiska WROP ze względu na regionalne dziedzictwo krajobrazowe wykluczeniu na etapie postępowania związanym z wprowadzeniem lokalizacji farm wiatrowych do studium powinny podlegać:

- istniejące i projektowane parki krajobrazowe,
- rezerwaty przyrody,
- istniejące i projektowane obszary chronionego krajobrazu,
- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe,
- doliny rzeczne wraz ze strefa 200m od krawędzi erozyjnej,
- torfowiska i bagna.

Stanowisko to przychylając się do potrzeby rozwoju energetyki wiatrowej na terenie województwa opolskiego, formułuje następujące zalecenia:

1. negatywnego opiniowania lokalizacji farm wiatrowych w rezerwach przyrody, na obszarach parków krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu – warunek spełniony. Obszar opracowania nie jest rezerwatem przyrody i nie jest położony na Obszarze Chronionego Krajobrazu,
2. proponuje stosowanie referencyjnych praktyk w zakresie lokalizacji tych inwestycji dotyczących zachowania walorów przyrodniczych,
3. zaleca zastosowanie wyników opracowania waloryzacji krajobrazów województwa opolskiego, w którym wskazano strefy o szczególnych walorach krajobrazowych,
4. zaleca zastosowanie referencyjnej metody oceny wpływu elektrowni wiatrowych na krajobraz (stanowiącej zał.3 do stanowiska WROP).

Projekt niniejszej zmiany w studium realizuje powyższe zalecenia poprzez wyznaczenie obszaru dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych poza:

- strefami krajobrazowymi o podwyższonym ryzyku znacznej degradacji walorów krajobrazowych na terenie województwa opolskiego,
- istniejącymi i projektowanymi parkami krajobrazowymi, rezerwatami przyrody, obszarami chronionego krajobrazu,
- dolinami rzecznyymi wraz ze strefa 200m od krawędzi erozyjnej,
- torfowiskami i bagnami.

Analiza istniejących uwarunkowań obszarów planowanych elektrowni wiatrowych na obszarze gminy Domaszowice nie identyfikuje żadnego z powyższych elementów.

Obszary planowanych elektrowni wiatrowych położone są poza obszarem zwartych kompleksów leśnych chronionego krajobrazu „*Lasy Stobrawsko – Turawskie*”, obiektów objętych ochroną (pomniki przyrody), a także planowanych do ochrony zespołów przyrodniczo – krajobrazowych uwzględnionych w podstawowym dokumencie studium,

=====

- tym samym wyznaczenie obszarów dla lokalizacji farm elektrowni wiatrowych w gminie Domaszowice nie jest sprzeczne ze stanowiskiem Woj. Rady Ochrony Przyrody.

5.4 Analiza innych uwarunkowań obszarów dla planowanych elektrowni wiatrowych:

Na obszarze planowanych elektrowni wiatrowych nie występują istotne dominanty krajobrazowe z wyjątkiem masztów linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400kV relacji Dobrzeń Wielki - Trębaczew.

Bezpośrednio na obszarach opracowania zmian nie są zlokalizowane obiekty zabytków architektury i budownictwa chronione na podstawie przepisów art.18 i art.19 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku *o ochronie zabytków i opiece na zabytkami*.

Natomiast zlokalizowane zostały stanowiska archeologiczne, które również podlegają ochronie na mocy ww ustawy.

Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne zlokalizowane na obszarze gminy Domaszowice uwzględnione zostały w podstawowym dokumencie.

Na obszarach planowanych zmian zostały zewidencjonowane stanowiska archeologiczne:

- na obszarze EW1 stwierdzone zostały 2 stanowiska archeologiczne i 2 stanowiska w bezpośrednim sąsiedztwie.

- na obszarze EW2 stwierdzone zostały 2 stanowiska archeologiczne,

Lokalizacja w/w stanowisk została już określona w zasadniczym dokumencie studium, a niniejsza zmiana je uwzględnia w planowanym zagospodarowaniu przestrzennym nowych wyznaczonych obszarów.

III. Stan środowiska na obszarach opracowania zmian

Aktualny stan środowiska na obszarze gminy należy ocenić jako dobry nie zagrażający zdrowiu społeczności lokalnej. Także na obszarach zmian będących przedmiotem opracowania stan środowiska jest dobry będący wynikiem jego naturalnych uwarunkowań jak odporność poszczególnych elementów środowiska i przebieg procesów w nim zachodzących.

Czynniki, które wpłynęły na jego stan to:

- stosunkowo duże oddalenie od dużych aglomeracji i skupisk miejskich,

- dominujący rolniczy charakter zagospodarowania i użytkowania,

- brak źródeł zanieczyszczenia powietrza na obszarze opracowania i jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Na obszarze gminy Domaszowice jak i na obszarze opracowania nie występują punkty stałego monitoringu zagrożeń środowiska przyrodniczego.

1. Stan powierzchni ziemi

Powierzchnia ziemi obszarów planowanych zmian nie wykazuje znamion zdewastowania. Źródłem pogorszenia jakości powierzchni ziemi i jej gleb mogą stanowić jedynie niewłaściwe prowadzenie gospodarki polowej zwłaszcza orki oraz sztuczne nawozy stosowane do upraw, a także środki ochrony roślin.

2. Jakość powietrza atmosferycznego

Gmina Domaszowice położona jest w powiecie Namysłów. Nie były prowadzone badania jakości powietrza na terenie gminy Domaszowice.

W skali ogólnej powiatu namysłowskiego badania kontrolne powietrza atmosferycznego przeprowadzane są w Namysławie – ponad około 10 km od obszaru projektowanych elektrowni wiatrowych.

W oparciu o uzyskane wyniki badań WIOŚ Opole zaliczyła teren powiatu namysłowskiego do klasy 1b, w której nie występują przekroczenia dolnego progu stężenia substancji wprowadzanych do atmosfery wpływających na jej pogorszenie.

3. Stan wód powierzchniowych i podziemnych

Na terenie gminy Domaszowice jak również na obszarach planowanych zmian nie prowadzi się badań jakości wód. Gmina Domaszowice pozbawiona jest większych cieków wodnych.

Wody ujmowane w wodociągach lokalnych są poza obszarem opracowania z poziomów trzeciorzędowego i czwartorzędowego nie są zanieczyszczone i dotrzymują normy wód pitnych. Źródłem pogorszenia jakości wód podziemnych mogą stanowić sztuczne nawozy stosowane do upraw, a także środki ochrony roślin. Głębokość zalegania wód (obszar wysoczyzny morenowej) i struktura geologiczna powodują, że na obszarze objętym zmianą w studium zagrożenia dla wód są niewielkie.

4. Zagrożenie hałasem

Bezpośrednio na obszarach opracowania z przeznaczeniem pod lokalizację farm elektrowni wiatrowych nie występują stałe źródła hałasu. W bezpośrednim sąsiedztwie obszarów opracowania przebiega linia kolejowa zelektryfikowana Kalety – Wrocław Mikołajów i droga krajowa nr 42 Namysłów – Rudnik będące źródłem hałasu komunikacyjnego.

Na istniejących drogach powiatowych, gminnych oraz transportu rolnego ruch jest niewielki i nie ma zasadniczego wpływu na stan klimatu akustycznego obszarów będących przedmiotem opracowania.

5. Zagrożenia odpadami

Aktualnie obszary opracowania zmian pozbawione są źródeł wytwarzających odpady.

Podsumowanie – stan środowiska obszarów będących przedmiotem opracowania planowanych pod lokalizację farm wiatrowych ocenia się jako dobry.

Brak jest istotnych źródeł zagrożenia dla środowiska naturalnego i zdrowia ludzi.

6. Wystąpienie poważnych awarii

Na obszarze gminy, a także na obszarach będących przedmiotem zmian nie stwierdzono istnienia obiektów magazynujących substancje niebezpieczne w ilościach mogących stanowić potencjalną przyczynę wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia i poważnych awarii.

Również nie odnotowano zdarzeń o znamionach nadzwyczajnego zagrożenia dla środowiska, zdrowia i życia ludzi.

Podsumowanie – stan środowiska obszarów będących przedmiotem opracowania zmian w studium pod kątem wystąpienia awarii ocenia się jako dobry.

Brak jest istotnych źródeł zagrożenia dla środowiska naturalnego.

7. Ocena odporności środowiska na obciążenie antropogeniczne oraz zdolności do regeneracji

Obszary opracowania planowane pod realizację farm elektrowni wiatrowych charakteryzują się ogólnie wysoką odpornością środowiska na obciążenia antropogeniczne.

Wpływają na to:

- niewielkie spadki terenu i deniwelacje na terenach rolniczych ograniczające rozwój erozji gleb,
- ogólnie korzystne warunki przewietrzania terenu, obszary faliste wpływają korzystnie na samooczyszczanie powietrza atmosferycznego.

Do słabych stron potencjału odpornościowo – regulacyjnego obszaru opracowania zaliczyć należy:

- występowanie zagrożenia erozją wietrzną, potęgowaną przez charakter zagospodarowania terenu (wielkopowierzchniowe grunty orne, intensywnie użytkowane, brak zadrzewień). Zagrożenia te wzrastają w okresie późniejszym i po przeprowadzonych orkach.
- silne uproszczenie struktury biocenotycznej, niewielki udział śródpolnych lub przydrożnych zadrzewień i zakrzewień oraz świeżych łąk i pastwisk, przy zdecydowanej dominacji rozległych upraw rolnych.

IV. Charakterystyka ustaleń projektu zmian w studium

1. Charakterystyka planowanych zamierzeń inwestycyjnych

Wiodącym zadaniem wprowadzanych zmian w studium jest umożliwienie rozwoju inwestycji w zakresie energetyki, a w szczególności wykorzystania odnawialnych źródeł energii wiatrowej.

Ekologiczne źródła pozyskiwania energii

Zgodnie z art.3 pkt.20 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. *Prawo energetyczne* (t.j.: Dz. U. z 2006r, Nr 89, poz.625 z późn. zm.) - odnawialne źródło energii - źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Rozwiązania mające usprawnić procesy rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii zostały zawarte w ustawie z dnia 8 stycznia 2010 roku o zmianie ustawy – *Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 21, poz.104) .

Ustawa przewiduje m.in. określenie podstaw prawnych oraz warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej instalacji wytwarzających odnawialne źródła energii przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłem lub dystrybucją paliw.

Do rozwoju odnawialnych źródeł energii Polska jest zobligowana także przez przepisy unijne.

Priorytet dla spraw związanych z energetyką odnawialną znalazł wyraz w przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009r. „ *Polityce energetycznej Polski do roku 2030* ”. Jednym z głównych celów polityki energetycznej w tym obszarze jest wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% oraz w rynku paliw transportowych do 10% w 2020 r.

W programie działań wykonawczych na lata 2009 – 2012 stanowiącym załącznik do „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.” zawarte zostały konkretne działania mające na celu

realizację powyższych założeń. Znaczna ich część związana jest z wdrożeniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej nr 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych . Kierunki zgodnie z Deklaracją Zielonego Wzrostu przyjętą w dniu 25 czerwca 2009 r. na spotkaniu Ministrów – członków Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), są elementem promowania bardziej ekologicznego wzrostu gospodarczego, pozytywnego wpływu na rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz zredukowania emisji gazów cieplarnianych.

Zapis dotyczący planowanego rozwoju energetyki wiatrowej został zawarty, jako jeden z głównych kierunków rozwoju energetyki, w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego uchwalonego przez Sejmik Województwa Opolskiego (uchwała Nr XLIX/357/2002 z dnia 24 września 2002r.i zmianami uchwalonymi w 2010 roku).

Przewidywane efekty:

- poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju,
- przeciwdziałanie zmianom klimatu.

W warunkach gminy Domaszowice może być brana pod uwagę produkcja energii z wykorzystaniem energii wiatru, promieniowania słonecznego, biomasy i biogazu.

Z wymienionych źródeł energii odnawialnej tylko rozwój energii wiatrowej wymaga terenów o szczególnych warunkach.

2. Uwarunkowania lokalizacji farm wiatrowych

Istniejące prawo nie określa wprost warunków lokalizowania elektrowni wiatrowych.

Wyznaczanie lokalizacji oraz warunki udzielania zgody na realizację tego rodzaju przedsięwzięć są jednak przedmiotem uregulowań prawnych odnoszących się do gospodarki przestrzennej (planowania przestrzennego) oraz ochrony środowiska (ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko).

Możliwości (warunki) lokalizacji farmy wiatrowej powinny wynikać z ustaleń podstawowych dokumentów planistycznych w gminie: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Oprócz lokalizacji w miejscowym planie zwykle określa się również parametry techniczne elektrowni, np. wysokość masztu, średnicę wirnika, minimalną moc zastosowanego generatora, moc akustyczną. Nie zawsze określenie tych warunków jest możliwe.

Poza tym, dopiero od niedawna obowiązuje wymóg uwzględniania w polityce przestrzennej gmin (w studium uwarunkowań oraz w planach miejscowych) terenów przeznaczonych pod budowę elektrowni wiatrowych.

W przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego szczegółowe warunki lokalizacji wskazywane są w decyzji o warunkach zabudowy.

Dnia 25 września 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która wprowadziła wymóg wyznaczania w studium oraz w planach obszarów pod „urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW”, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu (art. 10 ust. 2a, art. 15 ust. 2 pkt 3a).

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, „instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie

mniejszej niż 100 MW” zalicza się do przedsięwzięć **mogących zawsze znacząco** oddziaływać na środowisko, pozostałe instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru zalicza się do przedsięwzięć **mogących potencjalnie znacząco** oddziaływać na środowisko. Obie grupy przedsięwzięć wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Częścią postępowania w sprawie wydanie tej decyzji jest przeprowadzenie oceny oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko, przy czym o ile dla pierwszej grupy przedsięwzięć wykonanie takiej oceny jest obowiązkowe, o tyle dla drugiej grupy wykonanie oceny zależy od decyzji organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W procedurze ocen oddziaływania na środowisko kluczowym dokumentem jest raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który powinien uwzględniać i analizować jego wpływ na poszczególne elementy środowiska, w tym m.in. na zdrowie i warunki życia ludzi. Istotnym elementem raportu dotyczącego elektrowni wiatrowej są prognozy emisji hałasu. Jednym z warunków udzielenia zgody na realizację tego rodzaju przedsięwzięcia jest m.in. utrzymanie dopuszczalnego poziomu hałasu – spełnienie norm określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Określa ono zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu dla różnego rodzaju zabudowy, w tym przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową itp. Stanowią one podstawowe kryterium ustalania odległości planowanej inwestycji od terenów zabudowanych.

3.Ustalenia projektu zmian w studium

Zasadniczym celem projektowanych zmian w studium jest wyznaczenie obszarów pod lokalizację:

= **elektrowni wiatrowych** na gruntach rolnych wsi: Domaszowice, Strzelce, Włochy, Dziedzice, Polkowskie, Woskownice Górne, Gręboszów powyżej linii kolejowej relacji Kalety – Wrocław Mikołajów i drogi krajowej nr 42.

Obszary te zostały oznaczone na rysunku studium odpowiednio symbolem: **EW1 i EW2**,

= **wyznaczenie strefy ochronnej terenu zamkniętego** obiektu K-2925 w Jastrzębiu / gm. Namysłów/ której zasięg obejmuje południowo - zachodnią część gminy.

Wprowadzenie zmian w studium spowodują zmianę w kierunkach rozwoju i warunkach zagospodarowania terenów na wyznaczonych obszarach, dostosowane do potrzeb wymienionych zamierzeń inwestycyjnych.

Dodatkowo planowane zmiany wprowadzają zapisy określające warunki rozwoju infrastruktury technicznej związanej z rozwojem energetyki wiatrowej.

W związku z tym ustalenia zmian studium obejmują:

- wyznaczenie obszarów przeznaczonych pod lokalizację elektrowni wiatrowych,
- wyznaczenie strefy ochronnej na obszarze gminy Domaszowice terenu zamkniętego obiektu K-2925 w Jastrzębiu gm. Namysłów

oraz

- ustalenia - wytyczne do planów miejscowych lub ich zmian w zakresie warunków zabudowy i zagospodarowania obszarów planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych , a także określenia wymogów w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi.

Wyznaczone obszary lokalizacji elektrowni wiatrowej wymagają zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wsi: Strzelce, Domaszowice, Włochy, Dziedzice, Polkowskie, Woskownice Górne, Gręboszów.

Ustalenia dotyczące kierunków przeznaczenia i wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania obszarów zmian, w tym parametry i wskaźniki urbanistyczne związane z realizacją elektrowni wiatrowych i wyznaczenia strefy ochronnej terenu zamkniętego :

A. Tereny infrastruktury technicznej - odnawialne źródła energii

1. Przeznaczenie podstawowe obszarów:

- elektrownie wiatrowe oznaczone na rysunku studium symbolem: EW1, EW2;

2. Przeznaczenie uzupełniające i dopuszczalne:

- tereny rolnicze,
- drogi dojazdowe i place manewrowe ,
- infrastruktura techniczna, stacje transformatorowe, maszty pomiarowe.

3. Warunki lokalizacji farm wiatrowych:

* lokalizacja elektrowni wiatrowych na wyznaczonych obszarach EW1 i EW2 będzie możliwa jeżeli analizy i studia , monitoring przeprowadzony zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wytycznymi oraz przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko w raporcie, jeśli będzie wymagany, wykáže brak znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko , zdrowie ludzi, krajobraz a także awifaunę i chiropterofaunę .

* lokalizacja elektrowni może wymagać sporządzenia następujących analiz i opracowań:

= studium krajobrazowe identyfikujące miejsca widokowe oraz wskazujące koncentrację kilku wiatraków na osi widokowej, stref osi widokowych, ciągów i stref ekspozycji krajobrazowej dostępnych z głównej trasy komunikacyjnej (drogi krajowej nr 42) wraz z oceną stopnia ingerencji w krajobraz planowanych farm wiatrowych z tych miejsc wraz z identyfikacją stref o najmniejszej konfliktowości;

= analizę przyrodniczą występowania oraz przelotów ptaków i nietoperzy ;

= analizę uwarunkowań geologicznych obszarów i warunków gruntowo - wodnych terenu posadowienia turbin wiatrowych;

= analizę emisji hałasu, wibracji i drgań dla elektrowni wiatrowej lokalizowanej na obszarze EW1 i EW2, z uwagi na sąsiedztwo linii kolejowej (turbiny wiatrowe nie mogą powodować zakłóceń łącznościowych na linii kolejowej ani stwarzać zagrożenia dla ludzi związanych z obsługą techniczną szlaku kolejowego, stacji a także pasażerów przebywających w wagonach i na peronach;

* Przed przystąpieniem do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji elektrowni wiatrowych inwestor winien wykonać następujące opracowania:

= koncepcję rozmieszczenia turbin wiatrowych na obszarach wskazanych w studium wraz z infrastrukturą drogową i techniczną.

4. Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz ograniczenia w zagospodarowaniu które należy uwzględnić w planie miejscowym:

- zgodnie z przepisami odrębnymi i wynikającymi z wstępnie przeprowadzonych badań specjalistycznych i analiz,

- instalowanie turbin całkowicie nowych i o nowoczesnych rozwiązaniach technologicznych,
- ilość turbin elektrowni wiatrowej na wyznaczonych obszarach musi zapewniać wymaganą odległości między turbinami;

- dla istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej zachować dopuszczalne normy hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi,

- od dróg publicznych – zgodnie z przepisami odrębnymi,

- od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia – zgodnie z przepisami odrębnymi,

- od terenów kolei – wieże siłowni należy lokalizować w odległości większej od obszaru kolejowego niż wynosi planowana wysokość obiektu budowlanego wraz z obracającym się śmigłem,
- na wyznaczonych obszarach zaleca się jeden typ turbin lub różne typy pod warunkiem zbliżonych parametrów konstrukcyjnych,
- wysokość turbin wiatrowych – do 210m;
- moc pojedynczych turbin wiatrowych – do 4MW,
- dojazd do elektrowni – w celu maksymalnego ograniczenia dezorganizacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej obszaru lokalizacji elektrowni wiatrowych na drogi dojazdowe należy wykorzystać w pierwszej kolejności istniejące drogi gruntowe i transportu rolnego,
- sieć infrastruktury technicznej - napowietrzna lub podziemna w zależności od korzystniejszych uwarunkowań technologicznych prowadzona w sposób nie powodujący utrudnień w użytkowaniu i prowadzeniu gospodarki rolniczej na użytkach rolnych przez osoby trzecie.

B. Strefa ochronna terenu zamkniętego dla obiektu K-2925

- obejmuje niewielki obszar w południowo – zachodniej części gminy .

Na jej obszarze (obejmująca działki oznaczone w ewidencji gruntów i budynków nr 425, 427/1, 427/2, 472, cz.3, 4, 5, cz.9, 6, 7, 429/2, 429/1, 428/1, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16/2, 163, 16/4, 16/5, 40, 41, 39, cz.42 obręb 0059 Siemysłów –AM1) wymagane są ograniczenia w użytkowaniu terenu objętego strefą ochronną polegające na zakazie budowy kubaturowych obiektów budowlanych i uzgadnianie wszelkiej innej działalności z wnioskodawcą za pośrednictwem Wójta gminy .

V. Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na poszczególne komponenty środowiska

5.1. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych na środowisko

Problemy związane z oddziaływaniem elektrowni wiatrowych są od wielu lat analizowane i opisywane w różnorodnych publikacjach i opracowaniach, najczęściej zagranicznych, jako że rozwój energetyki wiatrowej ma znacznie dłuższą historię za granicą niż w Polsce.

Niemniej rosnąca w ostatnich latach presja na rozwój energetyki odnawialnej powoduje również w naszym kraju szybki wzrost liczby instalacji wykorzystujących energię wiatru. Jednocześnie pojawiają się opracowania i wytyczne ułatwiające ocenę ich oddziaływania podejmowanie decyzji w sprawie ich lokalizacji i warunków eksploatacji.

Jednym z takich opracowań są „Wytyczne w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki”, przygotowane przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Energetyki Wiatrowej.

Innym przykładem są „Tymczasowe wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze”.

Szerzej problem oddziaływań ujmują „Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych”, opracowane przez Fundację na rzecz Energetyki Zrównoważonej we współpracy z Departamentem Ocen Oddziaływania na Środowisko Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Opisane w nich rodzaje oddziaływań farm wiatrowych zaczerpnięte zostały z literatury naukowej i branżowej.

Trzeba jednak pamiętać, że każde przedsięwzięcie powinno być oceniane indywidualnie ze względu na różnorodność lokalnych uwarunkowań środowiskowych, technologicznych i

społecznych. Mówiąc o oddziaływaniach farm wiatrowych można je podzielić na oddziaływania na etapie budowy (i likwidacji) i eksploatacji.

Na obszarze gminy Domaszowice głównym sposobem użytkowania gruntów są pola uprawne oraz tereny leśne, w mniejszym zakresie użytki zielone.

Tereny zurbanizowane i przeznaczone na działalność gospodarczą stanowią stosunkowo mały odsetek w powierzchni gminy i ograniczają się do istniejących jednostek osadniczych i ich otoczenia.

Ten agrarny charakter gminy ma swoje podłoże historyczne oraz wykorzystuje korzystne warunki środowiska naturalnego.

Jednak o specyfice oddziaływania na środowisko tego terenu będzie decydować wyznaczenie lokalizacji dla elektrowni wiatrowych.

Tereny użytkowane rolniczo w dużej mierze zachowują swoją funkcję, co jest zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, czyli obecnością dobrych kompleksów glebowych. Przeważają grunty IV klasy bonitacyjnej, ale występują także grunty klas III i V klasy oraz nieużytki.

Wprowadzenie siłowni wiatrowych wymagających małych powierzchni na ich posadowienie nie powinno wykluczyć znacznych terenów spod upraw rolnych.

Zaproponowana lokalizacja siłowni wiatrowych nie powinna powodować zagrożenia dla cennych przyrodniczo siedlisk roślin i zwierząt, w tym ptaków i nietoperzy zlokalizowanych na terenie gminy. Obszary o najwyższej ochronie, czyli obszar chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, użytki ekologiczne znajdują się poza obszarami wskazanymi w zmianie studium.

W pobliżu obszarów zmian nie ma obszaru Natura 2000.

Usytuowanie elektrowni wiatrowych nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu ustalonych w przepisach odrębnych dla zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej przeznaczonej na stały pobyt ludzi.

W trakcie sporządzania planu miejscowego zaleca się uregulować kwestie odległości z poszanowaniem wytycznych wskazanych w opracowaniach w zakresie rozwoju energetyki wiatrowej. W planie wskazanym wydaje się również określenie strefy ekotonowej dla kompleksów leśnych gdyż na tych obszarach, mimo niewielkich powierzchni, są one terenami o dużej różnorodności i walorach przyrodniczych.

Na obszarze gminy znajdują się tereny uznane za cenne przyrodniczo, które zostały objęte ochroną, ale także występują siedliska roślin i zwierząt chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz proponowane do objęcia ochroną wskazane w podstawowym dokumencie studium.

Realizacja farm wiatrowych przyczyni się do redukcji zanieczyszczeń do atmosfery, zwłaszcza emisji CO₂ ze spalania paliw kopalnych (czysta energia odnawialna).

Rozwój energetyki wiatrowej jest zgodny z polityką energetyczną Polski, a wzrost pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych jest jednym z zobowiązań Polski jako członka Unii Europejskiej.

Wprowadzenie elektrowni wiatrowych przyczyni się do zmiany elementów krajobrazowo – kulturowych. Jakość tej zmiany może być odbierana subiektywnie przez poszczególnych użytkowników.

Niewątpliwie wieże siłowni wiatrowych będą stanowiły zauważalny element krajobrazowy, widoczny ze znacznej odległości.

Obecność w pobliżu innych elementów infrastrukturalnych, jak np. linie wysokiego napięcia oraz charakter rzeźby terenu, z pofałdowanym krajobrazem wysoczyzny pagórkowatej i występowanie w tle zwartych ścian lasu, mogą powodować, że maszty elektrowni wiatrowych będą stanowiły dominujący element krajobrazu.

Ich lokalizacja powinna wpłynąć pozytywnie na wizerunek gminy jako nowoczesnej promującej odnawialne źródła energii.

Istniejące tego typu farmy wiatrowe stały się atrakcyjnym obiektem krajobrazowym w wielu rejonach świata, w tym Europy.

Lokalizacja parku wiatrowego w tym rejonie wykorzystuje naturalne zasoby, gdyż jest to teren o korzystnych warunkach anemometrycznych do rozwoju energetyki wiatrowej.

Najważniejszym czynnikiem, który należy brać pod uwagę przy lokalizacji tego typu inwestycji jest bezpieczeństwo dla awifauny oraz nietoperzy. Maszty muszą posiadać odpowiednią kolorystykę i oznakowanie przeszkodowe. Obiekty elektrowni nie powinny ograniczać w sposób znaczący możliwości wykorzystania gruntów pod uprawy rolne.

W projekcie zmiany Studium wyznacza się obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, na których dopuszcza się lokalizacje elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

Obszary planowane pod lokalizacje farm wiatrowych znajdują się całkowicie poza zasięgiem terenów prawnie chronionych i proponowanych do ochrony.

Wobec braku przeprowadzonych badań w zakresie występowania na przedmiotowych obszarach siedlisk chronionych gatunków ptaków i nietoperzy oraz tras przelotów monitorowanych w dłuższym okresie czasu należy sądzić o możliwości ich występowania.

Ponadto na terenie gmin Namysłów i Richtal w stosunkowo bliskiej odległości od wyznaczonych terenów EW1 i EW2 zostały zlokalizowane farmy wiatrowe co może powodować kumulację negatywnego wpływu na ptaki, które zmuszone będą do zmiany trasy przelotów.

W związku z powyższym jeżeli na dalszym etapie postępowania w oparciu o przynajmniej roczny monitoring ptaków i nietoperzy zostanie wykazane, iż lokalizacja elektrowni wiatrowych na wyznaczonych obszarach może stanowić zagrożenie dla jakości środowiska przyrodniczego, a także dla terenów cennych przyrodniczo oraz dla awifauny i nietoperzy należy odstąpić od ich lokalizowania.

Ponadto planowana infrastruktura techniczna związana będzie z koniecznością budowy linii wysokiego napięcia i GPZ obsługującego planowane farmy wiatrowe. Dla tych obiektów infrastrukturalnych obowiązują strefy ograniczonego użytkowania zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.2. Wpływ na obszary Natura 2000, proponowane tereny chronione oraz awifaunę i nietoperze.

Wpływ na Obszary Natura 2000

Na terenie gminy Domaszowice nie zostały wyznaczone na podstawie wytycznych dyrektywy siedliskowej obszary Natura 2000.

Obszary planowanych farm wiatrowych w znacznym stopniu użytkowane są rolniczo, a tylko niewielkie fragmenty są wykorzystywane jako skupiska leśne, łąki i pastwiska.

Łąki i pastwiska z uwagi na konfigurację terenu i jego podłoże mogą stanowić okresowo zastoiska wodne i tym samym mogą stanowić miejsca żerowania i odpoczynku przypadkowych ptaków wędrownych.

Z uwagi na charakter przyrodniczy terenów objętych ochroną w ramach Obszarów Natura 2000, a więc przede wszystkim siedliska roślinności torfowiskowej i bagiennej z charakterystyczną awifauną i innymi gatunkami zwierząt należy stwierdzić, że głównym zagrożeniem dla tych obszarów, co wykazują specjaliści w swoich opracowaniach są działania powodujące zmianę stosunków wodnych (melioracje, osuszania) oraz procesy zarastania terenów podmokłych.

W przypadku gminy Domaszowice powierzchnie zajęte pod maszty elektrowni wiatrowych nie spowodują zmian w bilansie wodnym tych obszarów i nie będą przyczyniać się do obniżania głębokości zalegania wód gruntowych, a w konsekwencji do osuszania terenów. Do eksploatacji elektrowni wiatrowych nie jest konieczne wykorzystywanie zasobów wodnych.

Lokalizacje bezpieczne dla ptaków i nietoperzy uznaje się, gdy:

- teren elektrowni wiatrowej położony jest powyżej 5 km od granicy form ochrony przyrody mających istotne znaczenie dla ptaków i nietoperzy.

W przypadku gminy Domaszowice powyższy wymóg nie jest spełniony ponieważ zwarte kompleksy leśne Obszaru Chronionego Krajobrazu „*Lasy Stobrawsko – Turawskie*” położone są bliżej, w odległości ok.500m od obszarów potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych i należy się liczyć, że mogą zagrażać bytującym tam ptakom.

Wpływ na proponowane obszary chronione

Kolejnym elementem analizy wpływu lokalizacji farm wiatrowych jest ocena oddziaływania na walory przyrodniczo – krajobrazowe na obszarach uznanych za cenne, proponowanych do objęcia ochroną (zespół przyrodniczo – krajobrazowy, parki, użytek ekologiczny).

Obszary proponowane do objęcia ochroną zostały wskazane w podstawowym dokumencie studium.

Maszty elektrowni wiatrowych są lokalizowane na terenach gruntów rolnych, w znacznym oddaleniu dlatego nie stanowią zagrożenia dla terenów podmokłych czy leśnych, które położone są na południu gminy.

Proponowane do objęcia ochroną obszary wciąż nie posiadają formalnego statusu prawnego.

Dodatkowo w części środkowej gminy, po południowej stronie w ciągu istniejącej drogi krajowej nr 42 planowana jest obwodnica drogowa wsi Domaszowice, a we wschodniej wsi Gręboszów, które będą stanowić silnie zaburzający element krajobrazowy.

Można prognozować, iż znaczne oddalenie proponowanych terenów do ochrony od lokalizacji farm wiatrowych nie spowoduje negatywnego oddziaływania na ich przedmioty i cele ochrony.

W celu stałej kontroli jakości stanu środowiska przyrodniczego, w tym warunków bytowania i migracji dla awifauny zaleca się prowadzenie monitoringu porealizacyjnego inwestycji, trwającego co najmniej 3 lata w kolejnych 5 latach od momentu uruchomienia parku wiatrowego.

Wpływ na ptaki

Poza oddziaływaniem na siedliska roślinne objęte ochroną w ramach obszarów Natura 2000 oddziaływanie elektrowni wiatrowych należy także rozpatrzyć w odniesieniu do występujących w tych rejonach ptaków i nietoperzy.

Wpływ na ptaki należy do najczęstszych i najpoważniejszych oddziaływań farm elektrowni wiatrowych. Można wskazać trzy rodzaje potencjalnych oddziaływań:

- 1) możliwość śmiertelnych zderzeń z elementami wiatraków - rotorem lub wieżą,
- 2) utrata lub fragmentacja siedlisk lęgowych i/lub żerowiskowych lub wypoczynkowych,
- 3) tworzenie efektu bariery dla ptaków migrujących sezonowo lub okresowo, lokalnie pomiędzy żerowiskami i lęgowiskami.

Liczba ptaków ginących na farmach wiatrowych uzależniona jest wielu czynników.

Najważniejsze to:

- lokalizacja farmy wiatrowej względem terenów o szczególnie częstym i liczным występowaniu ptaków,
- charakter występowania ptaków na danym terenie - lęgowiska, żerowiska, miejsca

wypoczynku, trasy migracyjne sezonowe lub stałe,

- wielkości parku wiatrowego (liczba elektrowni wiatrowych, odległość pomiędzy poszczególnymi turbinami, sposób rozmieszczenia turbin w przestrzeni),
- rodzaj zastosowanych elektrowni wiatrowych (wysokość wieży, konstrukcja wieży, średnica rotora, szybkość i częstość obrotów),
- pogoda, pora dnia, widoczność,
- gatunek ptaków,
- sposób oświetlenia wiatraków oraz ich otoczenia.

Oprócz możliwości bezpośredniej kolizji nie mniej istotny jest „odpychający” efekt elektrowni wiatrowych - odstraszające oddziaływanie siłowni na ptaki żerujące i odpoczywające na terenach otwartych, unikanie przez ptaki terenów, które sąsiadują z turbinami, w ten sposób tracą korzystne dla siebie siedliska czy miejsca żerowania.

Największą śmiertelność w nocy notuje się wśród małych ptaków wróblowatych i sów, a przy dobrej widoczności wśród dużych ptaków głównie ptaków drapieżnych oraz łabędzi, gęsi, kaczek, bocianów, mew itp.

Dotychczas badania dotyczące przelotu ptaków przez obszar gminy Domaszowice nie były prowadzone. Inwestor przystąpił do takich badań. Niemniej daje się zauważyć pojawianie się zwłaszcza w okresie migracji wiosennych bielika, bociana białego, kani rudej, orlika krzykliwego, gąsiora, żurawia, myszołowa, szpaka.

Zidentyfikowany pułap przelotu dla gęsi i żurawia wynosi ponad 150m, dla kani rudej od 40 do 150m, a więc jest w zasięgu oddziaływania wirników typowych elektrowni wiatrowych.

Ptaki tego gatunku występują nielicznie i tylko częściowo wkraczają na tereny zmiany studium. Pozostałe gatunki przelatują poniżej 40m, co sprawia, że znajdują się poniżej dolnego zasięgu działania wirnika typowej elektrowni, przez co nie stanowią one dla nich większego niebezpieczeństwa.

Wśród ptaków wróblowatych sytuacja taka dotyczy może pospolitych i niezagrażonych gatunków – drozdów, szpaków, krukowatych.

W przypadku gatunków gniazdujących na powierzchni potencjalne oddziaływanie negatywne można uznać za niewielkie – część terytoriów skowronka, świergotków łąkowych, pokląskw i innych gatunków gniazdujących na polach i fragmentach łąk zostanie utraconych. Jednak podkreślić należy, że są to gatunki pospolite i szeroko rozpowszechnione w krajobrazie rolniczym.

Odmienne wygląda sytuacja większych gatunków gniazdujących w sąsiedztwie planowanych farm wiatrowych a wykorzystujących teren inwestycji jako miejsce przelotów lokalnych lub żerowisko.

Najliczniejszy i najczęściej notowany myszołów może być narażony na kolizję lub utratę części obszarów polowań, jednak w przypadku tego gatunku z uwagi na jego wysoką liczebność i powszechność występowania, inwestycja nie będzie wpływała na jego sytuację w aspekcie ponadlokalnym.

Podobna sytuacja dotyczy błotniaka łąkowego i błotniaka stawowego gniazdującego na torfowiskach, regularnie polujących na polach uprawnych.

Ptaki te oprócz myszołowów należą do najliczniejszych gatunków szponiastych wykorzystujących krajobraz rolniczy jako miejsce polowań.

Dodatkowo należy uwzględnić fakt, że ptaki zwłaszcza samce mogą poszukiwać pokarmu nawet z odległości do 7km od gniazda. Błotniaki polują praktycznie tuż nad ziemią, w związku z czym są w małym stopniu narażone na bezpośrednie kolizje, a zachowanie siedlisk łąkowych z pewnością nie będzie skutkowało opuszczeniem terenu po pojawieniu się inwestycji.

W świetle powyższego niezbędnym jest prowadzenie obserwacji odnośnie bytowania i wędrówek bielika, żurawi, orlika krzykliwego, kani rudej, pustułki, a także innych zaobserwowanych.

Podsumowując można uznać, że planowana inwestycja nie będzie stanowiła ponadprzeciętnego zagrożenia zarówno dla miejscowych zespołów ptaków lęgowych zarówno dla ptaków migrujących jak i zimujących.

Wpływ na chiropterofaunę (nietoperze)

Negatywne oddziaływanie elektrowni wiatrowych na nietoperze może polegać na:

- = stwarzaniu zagrożenia kolizjami oraz uniemożliwianiu korzystania z podstawowych obszarów łownych (przy czym lokalizacje w terenie zadrzewionym/pokrytym roślinnością krzewiastą prawdopodobnie stanowią większe ryzyko, niż lokalizacje w terenie otwartym),
- = przecinaniu tras przelotów nietoperzy, w tym tras migracyjnych,
- = niszczeniu kwater zimowych lub kolonii rozrodczych lub ich zakłócaniu.

Sądzi się, że częste kolizje z wiatrakami mogą być spowodowane tym, że nietoperze nie są w stanie ocenić swoim ultradźwiękowym systemem echolokacyjnym ani dużych prędkości (nawet do 200 km/h na końcu skrzydła), ani rozmiaru wirników.

Wszystkie występujące w Polsce gatunki nietoperzy podlegają ścisłej ochronie.

Na obszarze gminy Domaszowice nie były prowadzone badania odnośnie szlaków przelotu ptaków w związku z tym należy ocenić, że takie zagrożenie może występować.

Obszary planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych wyznaczone na terenie gminy obejmujące rolniczą przestrzeń użytków rolnych w przewadze gruntów ornych, z niewielką ilością zadrzewień i skupisk drzew, są mało atrakcyjne dla ptactwa lęgowego, w tym dla nietoperzy, natomiast mogą stanowić przeszkodę na trasie ich przelotów.

W zmianie Studium zachowano strefę buforową pomiędzy wskazanymi elektrowniami wiatrowymi a obszarami leśnymi, co powoduje, że potencjalne oddziaływanie tych turbin na nietoperze zostało maksymalnie zminimalizowane, gdyż w ten sposób utworzona strefa buforowa umożliwia – przypadkowo zalatującym nietoperzom – swobodne opolowywanie 200 metrowej strefy wzdłuż obrzeży lasu.

Należy przypuszczać, iż projektowana farma wiatrowa nie naruszy siedlisk zajmowanych przez nietoperze – projekt farmy wiatrowej lokalizuje elektrownie na otwartych wielkopowierzchniowych powierzchniach (polach), które nietoperze leśne i synantropijne unikają, zwłaszcza gdy na te pola nie prowadzą struktury liniowe krajobrazu jak szpalery drzew czy ciągi zakrzewień.

Obszary stałego występowania nietoperzy wskazują, że nietoperze występują głównie w obrębie obszarów wiejskich (karlik malutki, mroczek późny i gacek brunatny) oraz na obszarach leśnych.

Na tej podstawie wstępnie ocenia się, że lokalizacja przedsięwzięcia nie przyczyni się istotnie do zwiększenia śmiertelności nietoperzy występujących głównie we wsiach.

Wnioski z monitoringu ornitologicznego (Hebda, Mroczko 2011).

Wyniki rocznego monitoringu ornitologicznego zawiera opracowanie pt. „*Raport końcowy dotyczący prognozy oddziaływania farmy wiatrowej* Grupa PEP – Farma Wiatrowa 10 Sp. z o.o. (k. Rychnowa, gm. Namysłów, woj. opolskie) na awifaunę na podstawie wyników rocznego monitoringu ornitologicznego prowadzonego w okresie 1.12.2009 - 30.11.2010 r.” (Hebda, Mroczko 2011)

Ze względu na podobny fizjonomicznie obszar planowanych wiatraków w rejonie Rychnowa i w rejonie wsi Domaszowice, Strzelce można uznać go za częściowo reprezentatywny dla obu obszarów.

Z syntezy wynikowej części sprawozdania z monitoringu (Hebda, Mroczko 2011) wynikają następujące przesłanki, cyt:

Wyniki rocznego monitoringu wskazują, że lokalizacja wydaje się być stosunkowo bezpieczną dla ptaków. Podczas każdego z okresów fenologicznych w składzie gatunkowym dominowały ptaki typowe dla krajobrazu rolniczego. Bardzo niski udział ptaków z innych środowisk (wodno-błotnych, leśnych) świadczy o niewielkim znaczeniu tego terenu, jako obszaru przez który odbywają się wędrówki ptaków z tych grup ekologicznych. O względnie bezpiecznej lokalizacji świadczy zarówno analiza jakościowa i ilościowa zgrupowań ptaków oraz parametry wykorzystania przestrzeni. Podczas wszystkich okresów fenologicznych udział przelotów w strefie II, kolizyjnej (50-180 +10 m n.p.t.) wynosił 11-20%, średnio 14,3%. Bezwzględna liczba stwierdzonych osobników w strefie II, kolizyjnej była także niska, choć wyższa niż to wynikało z wykorzystania tego pułapu (28,8%).

Spośród gatunków uznawanych za kolizyjne najczęściej stwierdzeń i najczęściej zaobserwowanych osobników dotyczyło szpaka. Równocześnie cechował go najniższy udział przelotów w strefie II, kolizyjnej ze wszystkich gatunków z tej grupy (ok. 3%). Pozostałe gatunki uznawane za kolizyjne były stwierdzane z mniejszą frekwencją, a udział przelotów w strefie II, kolizyjnej był na ogół niski, np. drapieżne: 17,8%, bocian biały: 3 z 9 obserwacji, czajki: 5 z 21 obserwacji, drozdy i potrzysz: 0 obserwacji. Wyższym udziałem przelotów w strefie II, kolizyjnej wykazywały się: gęsi: 9 z 16 obserwacji i mewa śmieszka: 2 z 2 obserwacji.

Generalnie niska intensywność przemieszczeń ptaków w strefie II i III (50-180 +10 m n.p.t. i powyżej), wskazuje, że obszar farmy nie jest intensywnie wykorzystywany podczas wędrówek. Elektrownie wiatrowe nie stanowią barier dla przemieszczania się zwierząt po lądzie.

5.2. Wpływ ustaleń zmiany Studium na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu.

Projektowana inwestycja może oddziaływać na środowisko na etapie budowy oraz eksploatacji. Mając na uwadze etap budowy, a następnie etap eksploatacji farmy wiatrowych, można prognozować, że realizacja ustaleń zmian w Studium może wpływać na następujące elementy środowiska:

elementy abiotyczne:

- gleba i powierzchnia ziemi
- wody powierzchniowe i podziemne
- powietrze atmosferyczne
- klimat akustyczny
- krajobraz
- krajobraz kulturowy
- zasoby naturalne
- dobra materialne
- klimat lokalny

elementy biotyczne

- * flora – mogą wystąpić czasowo na etapie budowy
- * fauna – mogą wystąpić na etapie budowy i eksploatacji
- * różnorodność biologiczna
- * ludzi
- * obszary Natura 2000

Wpływ na gleby i powierzchnie ziemi

Prognoza wpływu na powierzchnię ziemi uwzględnia możliwe oddziaływania wynikające z przewidywanych kierunków rozwoju, przedstawionych w projekcie planowanych zmian w studium.

Powierzchnia ziemi jest elementem środowiska, który w największym stopniu narażony jest na negatywne oddziaływanie wynikające z realizacji zapisów projektowanego dokumentu. Wynika to z faktu, że większość przewidywanych form zagospodarowania wiąże się w mniejszym lub większym stopniu z przekształceniem gleb i rzeźby terenu.

Zapisy studium wskazują na występowanie na obszarach planowanych zmian gleb o różnych klasach, w tym o wysokich klasach I-III i wprowadzają zapisy o ograniczaniu w przeznaczaniu ich pod zabudowę.

Korzystny wpływ na środowisko duży pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi, a tym samym na glebę i rzeźbę terenu wiąże się z przeznaczeniem terenu do zagospodarowania zachowując obecne warunki środowiska.

Niekorzystny wpływ na środowisko generalnie wszystkie formy nowego zagospodarowania będą mieć negatywny wpływ na powierzchnie ziemi w aspekcie warunków glebowych oraz rzeźby terenu.

Planowane zagospodarowanie spowoduje niewielką ingerencję w istniejący stan rzeczy. Na obszarze lokalizacji elektrowni wiatrowych poszczególne maszty wraz z techniczną infrastrukturą towarzyszącą nie powinny zająć zbyt wielkich powierzchni gruntów ornych.

W ustaleniach planu miejscowego zaleca się wprowadzenie zapisów o przywróceniu pierwotnego stanu środowiska glebowego po zakończeniu inwestycji związanych z budową farmy wiatrowej.

Budowa elektrowni wiatrowych oraz elementów infrastrukturalnych nie będzie wymagała zmian w rzeźbie terenu.

W związku z tym, iż dla obszarów planowanych elektrowni wiatrowych gdzie może dojść w przyszłości do przywrócenia częściowej powierzchni ziemi po ich demontażu zagrożenie uznaje się za negatywne w stopniu średnim.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń zmiany Studium na glebę na etapie budowy.

Neutralny wpływ na środowisko pozostawienie w projekcie studium użytków rolnych, a w szczególności łąk i pastwisk oraz lasów w ich obecnym użytkowaniu w ramach wyznaczonej strefy ochronnej terenu zamkniętego, należy uznać za wpływ neutralny, praktycznie nie zmieniający sytuacji obecnej.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Obszary planowanych zmian pozbawione są większych cieków wodnych. Nie istnieją również ujęcia wody w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Zmiany w Studium nie wpłyną negatywnie na stosunki wodne i jakość środowiska gruntowo – wodnego.

Elektrownie wiatrowe nie będą w sposób bezpośredni wpływały na stan środowiska wodnego na obszarze objętym prognozą.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń zmiany Studium na wody gruntowe, powierzchniowe i podziemne.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Planowane nowe kierunki rozwoju przestrzennego obszarów objętych zmianą w studium omówione wyżej nie będą stanowić zagrożenia dla powietrza atmosferycznego.

Brak lub neutralny wpływ na środowisko brak oddziaływań na jakość powietrza obejmuje nowe przeznaczenie obszarów pod realizację elektrowni wiatrowych.

Elektrownie wiatrowe nie będą stanowić zagrożenia dla jakości powietrza atmosferycznego.

Pozyskiwanie energii z wiatru przyczynia się w sposób pośredni natomiast do ograniczenia zużycia surowców energetycznych pochodzenia kopalnego, a tym samym wpływają na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery i jej ocieplenia.

Zwiększenie udziału energii odnawialnych w bilansie energetycznym kraju jest celem Polski w związku z obowiązującym prawem unijnym i wewnętrznymi rozporządzeniami.

Elektrownie wiatrowe w trakcie eksploatacji są instalacjami bezobsługowymi, które nie posiadają żadnych źródeł emisji pyłów, gazów oraz substancji zapachowych.

Projektowane funkcje wyznaczonych w studium obszarów wskazują na równowagę między negatywnymi kierunkami oddziaływań na jakość powietrza, a kierunkami neutralnymi i generalnie brakiem oddziaływań negatywnych w tym zakresie.

Oddziaływanie strefy ochronnej terenu zamkniętego, należy uznać za wpływ neutralny, praktycznie nie zmieniający sytuacji obecnej.

Prognozowana emisja będzie miała charakter incydentalny i nie wpłynie negatywnie na stan powietrza atmosferycznego na obszarze zmiany Studium.

Wpływ na klimat akustyczny – wpływ na warunki życia ludzi

Praktycznie jedynym oddziaływaniem na środowisko i warunki życia ludzi są oddziaływania akustyczne, emisja pól elektromagnetycznych od urządzeń infrastruktury towarzyszącej oraz pojawienie się efektu stroboskopowego w wyniku ruchu obrotowego ramion wirnika.

Elektrownie wiatrowe są źródłem hałasu, którego zasięg zależy od rodzaju użytkowania terenu oraz barier orograficznych. hałas.

Pochodzi on głównie od obracających się łopat wirnika (opory aerodynamiczne), w mniejszej części od generatora i przekładni. Zwykle jego natężenie nie jest duże, może być jednak monotony i tym samym uciążliwy.

Dopuszczalne normy dotyczące poziomów hałasu zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz.U.2007, Nr 120, poz.826).

Poziom mocy akustycznej elektrowni wiatrowej zależy od wielkości i parametrów wirnika, siły i kierunków wiatru, stąd też jest stosunkowo zmienny. Dla dużych konstrukcji o mocy energetycznej powyżej 2MW, chwilowe wartości natężenia dźwięku wynoszą ok.105dB.

Przyjmuje się, że minimalną odległością pod względem zachowania dopuszczalnych norm hałasu jest strefa 500m od masztu elektrowni.

Emisja hałasu w przypadku elektrowni wiatrowych kształtuje się w zależności od wysokości i rodzaju urządzeń, ich rozmieszczenia, ich liczby, szorstkości terenu, a nawet gęstości powietrza, ukształtowania i pokrycia terenu.

Dlatego dla każdej tego rodzaju inwestycji na etapie realizacyjnym wykonywane być powinny specjalistyczne badania określające faktyczny zasięg emisji hałasu, czego nie da się ustalić na etapie sporządzanej zmiany studium, a najwyżej zasygnalizowanie wystąpienia takiego zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi.

W chwili obecnej na podstawie ogólnych ustaleń projektu zmian w Studium wyznaczających jedynie obszary możliwej lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy Domaszowice, nie ma możliwości oceny wpływu planowanej inwestycji na klimat akustyczny, można jedynie stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń studium umożliwiających lokalizację elektrowni wiatrowych, klimat akustyczny ulegnie zmianie.

Dokładny zasięg emisji hałasu i związana z nim strefa oddziaływania inwestycji wyznaczone zostaną, na podstawie szczegółowych obliczeń akustycznych, na etapie przygotowania raportu o oddziaływaniu na środowisko (OOS) i na podstawie ustalonego rozmieszczenia turbin ich ilości, mocy i wysokości.

Na wielkość emitowanego hałasu do środowiska duże znaczenie ma także strona techniczna, rozwój techniki pozwala na zastosowanie turbin emitujących jak najmniejszy hałas.

Obszary planowanych elektrowni wiatrowych przylegają bezpośrednio do terenów, dla których występują wspomniane ograniczenia związane z dopuszczalnymi normami hałasu w środowisku:

- zabudowa mieszkaniowa wsi: Strzelce, Dziedzice, Domaszowice, Gręboszów Polkowskie i Włochy zlokalizowana po wschodniej i południowej stronie obszarów planowanych elektrowni wiatrowych.

W mniejszym stopniu ograniczenia te obejmować będą zabudowę mieszkaniową pozostałych wsi.

Mając na uwadze, że uciążliwość będzie miała charakter okresowy, głównie w okresie budowy a funkcjonowanie obiektu wymaga zachowania wymogów w zakresie hałasu nie prognozuje się negatywnego wpływu zmiany Studium na klimat akustyczny.

Wpływ na krajobraz

Istnieje kilka kontrowersyjnych tematów związanych z budową elektrowni wiatrowych. Pierwsza i najbardziej oczywista dotyczy psucia wizualnych wartości krajobrazu.

Znaczna część społeczeństwa dostrzega dysharmonię, jaką wprowadzają metalowe wiatraki i ich wielkie śmigła w miejscach o tradycyjnych walorach krajobrazowych w górach, w pobliżu starych zespołów urbanistycznych, na skalistych wybrzeżach morskich.

Wraz z pogorszeniem walorów krajobrazowych ma miejsce także pogorszenie atrakcyjności turystycznej.

Poza tym nieruchomości lokowane w pobliżu elektrowni wiatrowych tracą na wartości.

Taki spadek może przypuszczalnie dotyczyć walorów agroturystycznych, bo wiele osób nie chce wypoczywać na wsi, patrząc na metalowe śmigła.

O ile można się spierać, czy wiatraki są ładne czy brzydkie, to na pewno umieszczenie takich gigantycznych konstrukcji w tradycyjnym krajobrazie budzi negatywne odczucia.

– z uwagi na wyłącznie techniczny aspekt wizerunkowy turbin mają one istotny i bezdyskusyjny wpływ na krajobraz.

Obiekty te z uwagi na swe rozmiary będą stanowiły dominanty krajobrazowe. Turbiny wiatrowe mogą stać się widoczne z różnorodnych miejsc położonych poza terenem lokalizacji i ze znacznych odległości. Jako urządzenia o dużej wysokości do 210m o kolorze kontrastowym w stosunku do tła nieba oraz powierzchni ziemi z różnymi formami jej użytkowania, w dodatku poruszające się, wpływają bezsprzecznie na krajobraz.

Oddziaływanie pracujących elektrowni wiatrowych na otaczający krajobraz wynika z wizualnej specyfiki samych konstrukcji, fizjografii obszaru inwestycji oraz struktury osadniczej rejonu lokalizacji.

Specyfika konstrukcji elektrowni polega na wizualnym oddziaływaniu na wartości krajobrazowe danego obszaru, które są ściśle powiązane z konstrukcją turbin wiatrowych, ukształtowaniem terenu oraz strukturą osadniczą regionu.

Oddziaływanie elektrowni zależy głównie od jej parametrów wysokościowych. Tak wysokie obiekty stanowią obcy, techniczny element krajobrazu naturalnego.

Ze względu na wysokość trudno jest wkomponować i „zamaskować” elektrownie w krajobrazie, ponieważ górują nad zadrzewieniami. Jednakże obecność kompleksów leśnych, zadrzewień śródpolnych lub wzdłuż dróg przyczynia się do obniżenia dysharmonii krajobrazu.

Z tego powodu negatywny wpływ farmy wiatrowej na otaczający ją krajobraz będzie maleć wraz ze wzrostem odległości od inwestycji. W wytycznych w zakresie prognozowania oddziaływań wyróżniono cztery strefy tzw. „wizualnego oddziaływania” elektrowni wiatrowych dla terenu płaskiego:

1. Strefa I (w odległości do 2 km od farmy wiatrowej) - farma wiatrowa jest elementem dominującym w krajobrazie. Obrotowy ruch wirnika jest wyraźnie widoczny i dostrzegany przez człowieka.

2. Strefa II (w odległości do 4,5 km od farmy wiatrowej w warunkach dobrej widoczności) - elektrownie wiatrowe wyróżniają się w krajobrazie i łatwo je dostrzec, ale nie są elementem dominującym. Obrotowy ruch wirnika jest widoczny i przyciąga wzrok człowieka.

3. Strefa III (w odległości do 8 km od farmy wiatrowej) - elektrownie wiatrowe są widoczne, ale nie są „narzucającym się” elementem w krajobrazie. W warunkach dobrej widoczności można dostrzec obracający się wirnik, ale na tle swojego otoczenia same turbiny wydają się być stosunkowo niewielkich rozmiarów.

4. Strefa IV (w odległości powyżej 7 km od farmy wiatrowej) - elektrownie wiatrowe wydają się być niewielkich rozmiarów i nie wyróżniają się znacząco w otaczającym je krajobrazie. Obrotowy ruch wirnika z takiej odległości jest właściwie niedostrzegalny.

W terenie pagórkowatym te odległości mogą być znacząco niższe, lub wyższe w zależności od położenia punktu obserwacyjnego oraz lokalizacji elektrowni.

Elektrownie położone poza wzniesieniami znajdującymi się na linii obserwacyjnej mogą być niewidoczne, pomimo bliskiej odległości. Jeśli jednak zlokalizowane są na szczytach wzniesień, ich widzialność będzie wzrastać.

W związku z tym nie powinny być lokalizowane na terenach o wysokich walorach krajobrazowych, a w szczególności objęte ochroną prawną.

Wg stanowiska Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, inwestycje tego rodzaju nie powinny być lokalizowane: w rezerwach przyrody, na obszarach parków krajobrazowych i ich otulin oraz na Obszarach Chronionego Krajobrazu.

Na terenie gminy Domaszowice z wymienionych form ochrony przyrody występuje Obszar Chronionego Krajobrazu „*Lasy Stobrawsko – Turawskie*” i Stobrawski Park Krajobrazowy, którego niewielki fragment położony jest na obszarze gminy Domaszowice w jej południowej części w znacznym oddaleniu od obszaru opracowania i planowanej lokalizacji elektrowni wiatrowych.

W opracowaniach przyrodniczych i ekofizjograficznych na poziomie województwa opolskiego wydzielone zostały strefy szczególnej ochrony przyrody i krajobrazu niewskazane do lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Na obszarze gminy Domaszowice strefy te obejmują tereny położone w Obszarze Chronionego Krajobrazu „*Lasy Stobrawsko – Turawskie*”.

Rozwiązaniem jest umieszczenie wiatraków na płaskich, monotonnych równinach pokrytych polami uprawnymi, z bardzo oddaloną zabudową.

W krajobrazie obszarów objętych zmianą w studium dla lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy Domaszowice wyraźnie zaznacza się :

- obszar wysoczyzny morenowej rozciągający się po północnej części gminy powyżej linii kolejowej i drogi krajowej.

Percepcja krajobrazu z farmami elektrowni wiatrowych może być zarówno pozytywna jak i negatywna.

Pod względem fizjonomii krajobrazu na obszarze lokalizacji planowanych elektrowni wiatrowych można wyróżnić typ krajobrazu:

- falista lokalnie pagórkowata powierzchnia wysoczyzny morenowej – krajobraz równinny o odmianie lodowcowej, wykorzystywana głównie rolniczo w charakterze gruntów ornych .

Ten typ krajobrazu nie jest zaliczany do stref krajobrazowych o podwyższonym ryzyku znacznej degradacji walorów krajobrazowych na terenie województwa opolskiego.

W odniesieniu do części krajobrazu falistej wysoczyzny morenowej stwierdzono, że krajobraz obszarów planowanych pod lokalizację elektrowni wiatrowych jest lekko urozmaicony, przy tym w znacznej mierze otwarty.

Potencjalna lokalizacja elektrowni wiatrowych przy istniejących rozległych planach widokowych może spowodować zakłócenia i przysłonięcia elementów o znacznych walorach fizjonomicznych. Elektrownie ze względu na niewielką ilość zadrzewień wokół okolicznych miejscowości będą z nich widoczne. Rosnące wokół nich zadrzewienia i zakrzewienia , zwłaszcza wzdłuż dróg, będą w różnym stopniu maskować wieże elektrowni wiatrowych. Poprzez swoją wysokość będą stanowiły dominantę wysokościową w krajobrazie.

Obecnie na terenie planowanych elektrowni wiatrowych nie występują istotne dominanty krajobrazowe degradujące walory z wyjątkiem *masztów linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 400kV i linii 15kV*.

W kontekście monotonii rolniczego krajobrazu tego obszaru i niewielkiego zróżnicowania rzeźby terenu można spodziewać się, że wprowadzenie wyraźnych dominant krajobrazowych jakimi są elektrownie wiatrowe spowodują pogorszenie walorów krajobrazowych.

Ten niekorzystny aspekt wpływu zwłaszcza na estetyczne walory krajobrazu może być częściowo kompensowany poprzez sposób malowania elektrowni. Zazwyczaj jest to kolor biały lub pastelowy, który jest najmniej kontrastowy względem tła.

Z analizy przeprowadzonej na tym etapie z wizji lokalnej wynika, że planowane farmy wiatrowe będą nowym, swoistym elementem krajobrazu naturalnego. Istotna ekspozycja zaburzająca harmonie krajobrazu będzie z kierunku zachodniego, wschodniego i północnego, od południa będzie w różnym stopniu maskowana i nie powinna w istotny sposób wpływać na pogorszenie walorów krajobrazu.

Dla bliższej oceny faktycznej ingerencji w krajobraz wyznaczonych obszarów potencjalnej lokalizacji turbin wiatrowych należy na kolejnych etapach prac planistycznych (plan miejscowy) należy:

- opracować **koncepcję rozmieszczenia turbin wiatrowych wraz ze studium krajobrazowym** identyfikującym miejsca widokowe i sylwety historyczne okolicznych miejscowości zwłaszcza wsi Strzelce i Dziedzice, a także z trasy drogi krajowej nr 42 ze wskazaniem stopnia ingerencji w krajobraz planowanych elektrowni wiatrowych z tych miejsc.

Prognozuje się wpływ ale nie w sposób istotnie negatywny zmian w Studium na krajobraz

Wpływ na krajobraz kulturowy

Oddziaływanie na zabytki będzie znikome.

Na obszarach planowanych zmian nie występują zabytki architektury i budownictwa, a jedynie zabytki archeologiczne. W ich przypadku planowana zmiana studium wskazuje na ich zachowanie i ochronę ich walorów, dlatego też ostatecznie należy uznać że zachowanie

zasobów kulturowych jest w dużym stopniu korzystne dotyczy to ujętych na rysunku studium stanowisk archeologicznych.

Niekorzystny wpływ na środowisko wystąpi w przypadku nieujawnionych dotychczas stanowisk archeologicznych, w sytuacji ich naruszenia bez uprzedniego jego zbadania przez służby specjalistyczne. Może to skutkować ich zniszczeniem zwłaszcza tych o jeszcze nieustalonej lokalizacji.

Nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu zmiany Studium na zabytki i krajobraz kulturowy.

Wpływ na zasoby naturalne

Na obszarach objętych prognozą nie występują zasoby naturalne w postaci kopalin. Brak zewidencjonowanych pokładów kruszywa naturalnego oraz torfów i tym samym brak kopalni. Niewyczerpalnym odnawialnym zasobem naturalnym jest energia wiatru. Może być wykorzystana na potrzeby przedmiotowego przedsięwzięcia bez uszczerbku dla jego regionalnych i globalnych zasobów.

Nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu zmiany Studium na zasoby naturalne.

Wpływ na dobra materialne

Na etapie budowy i eksploatacji oddziaływanie inwestycji na dobra materialne będzie niewielkie. Może dojść do czasowego zniszczenia istniejących dróg polnych, które spowodowane będą transportem materiałów budowlanych, konstrukcyjnych oraz ludzi do montażu elektrowni.

Nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu zmiany Studium na dobra materialne.

Wpływ na klimat lokalny

Budowa farmy wiatrowej nie powinna mieć istotnego wpływu na warunki topoklimatyczne i klimatu lokalnego. Obszar opracowania to tereny o korzystnych warunkach anemometrycznych. Farma wiatrowa będzie w pewnym stopniu wpływała na modyfikacje pola wiatru na tym obszarze. Będzie to jednak zasięg lokalny bez wpływu na ogólne warunki przewietrzania. Niewielki rozwój zabudowy powinien pozostać bez wpływu na jakość warunków topograficznych i bioklimatycznych.

Nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu zmian w Studium na klimat lokalny,

Wpływ na szatę roślinną

Prognoza wpływu na szatę roślinną uwzględnia możliwe oddziaływania wynikające z przewidywanych rodzajów zagospodarowania i rozwoju przedstawionych w projekcie zmian w studium w odniesieniu do:

- powierzchni pokrytej roślinnością, zwłaszcza leśnej i łąkowej,
- zróżnicowania gatunkowego,
- gatunków rzadkich i chronionych, a także chronionych siedlisk przyrodniczych.

Wymienione powyżej elementy i struktury ekologiczne nie występują bezpośrednio na obszarach będących przedmiotem zmian zatem nie zachodzi problem wpływu planowanych zamierzeń inwestycyjnych na te elementy.

W zakresie oddziaływania na szatę roślinną, przewidziana w studium realizacja elektrowni wiatrowych będzie związana ze zniszczeniem zbiorowisk roślinnych na obszarach wyznaczonych pod lokalizację fundamentów turbin wiatrowych oraz dróg dojazdowych i infrastruktury technicznej.

Na etapie budowy możliwe są także przekształcenia zbiorowisk roślinnych w wąskim pasie terenów bezpośrednio przyległych do fundamentów turbin wiatrowych (w efekcie prowadzonych prac ziemnych). Również prowadzenie linii energetycznych związane będzie w wąskim pasie z ingerencją w zbiorowiska roślinne. Na omawianym obszarze zmiany te dotyczyć będą powierzchni terenów rolniczych, wykorzystywanych przede wszystkim jako intensywnie użytkowane grunty orne.

Obszary wydzielone pod lokalizację wiatraków nie obejmują terenów, na których stwierdzono bądź istnieje potencjalna możliwość występowania siedlisk i gatunków roślin chronionych. Na obszarze przeznaczonym na lokalizację turbin wiatrowych przeważają pospolite agrofitycenozy z roślinnością pochodzenia antropogenicznego – roślinność segetalna i ruderalna.

Na obszarach planowanych elektrowni wiatrowych nie stwierdzono występowania unikalnych zbiorowisk objętych Dyrektywą Siedliskową.

W miejscu przeznaczonym na lokalizację turbin wiatrowych przeważają pospolite agrofitycenozy z roślinnością pochodzenia antropogenicznego – roślinność segetalna i ruderalna.

W związku z tym można stwierdzić, że *realizacja ustaleń studium najprawdopodobniej nie spowoduje negatywnego oddziaływania na cenne i chronione siedliska roślin i gatunki flory, w tym siedliska i gatunki wymagające ochrony w postaci obszarów Natura 2000.*

Stwierdzenie to będzie możliwe do zweryfikowania po wykonaniu badań specjalistycznych ich analizy i oceny na etapie przygotowania raportu OOS dla każdego obszaru planowanej elektrowni wiatrowej na podstawie ustalonego rozstawu poszczególnych turbin elektrowni wiatrowych, ich mocy, wysokości, ilości oraz lokalizacji infrastruktury towarzyszącej.

Na etapie eksploatacji elektrownia wiatrowa i związana z nią infrastruktura nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na zbiorowiska roślinne i florę oraz trwałość tworzonych przez nie ekosystemów.

Planowana inwestycja nie będzie oddziaływać istotnie negatywnie na florę obszarów zmian w Studium.

Wpływ na faunę

Dla zwierząt, w tym ptaków i nietoperzy, niewielkie znaczenie mają wytwarzane spaliny czy samo przemieszczanie sprzętu budowlanego w okresie budowy. Natomiast zniszczenie w całości lub części zakrzewień i zadrzewień przydrożnych rosnących przy drogach gruntowych, a którymi będą transportowane materiały i części do budowy poszczególnych siłowni wiatrowych oraz umieszczenie infrastruktury wspomagającej może teoretycznie spowodować uszczerbek dla lokalnych populacji średniolicznych gatunków ptaków polnych i związanych z tego rodzaju zadrzewieniami i zakrzewieniami. Może dojść do czasowego opuszczenia terenów wokół placów posadowienia wież elektrowni przez ptaki.

Obserwacje z istniejących farm wiatrowych wskazują, że ten wpływ na ptaki jest czasowy i większość z nich powraca na stare tereny po zakończeniu budowy i ustania hałasu maszyn i urządzeń.

Ocenia się że lokalizacja farmy wiatrowych nie powinna stanowić bariery wędrówkowej dla migrantów dalekodystansowych ptaków. Spostrzeżenia zaobserwowane przy istniejących wiatrakach wskazują, że większość przelotów ptaków przebiegała na wysokości

„bezpiecznej” tzn. powyżej i poniżej projektowanego dolnego zasięgu łopat wirnika. W celu zminimalizowania ewentualnych niekorzystnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na faunę należy wykluczyć z inwestycji tereny cenne przyrodniczo, proponowane do objęcia ochroną, na których w toku prowadzonego monitoringu przedinwestycyjnego zostaną stwierdzone jako duże znaczenie dla awifauny i chiropterofauny.

Obserwacje terenowe na obszarach projektowanych zmian w studium nie wykazały istotnych tras migracji ptaków i nietoperzy.

Realizacja postanowień zawartych w zmianie do studium może wpływać potencjalnie negatywnie na faunę poprzez niekorzystne zmiany w liczebności populacji zwierząt i zróżnicowaniu gatunkowym lokalnej fauny. Obszary objęte niniejszym opracowaniem dla lokalizacji elektrowni wiatrowych nie posiadają cennych walorów faunistycznych. Stanowią one tereny silnie zdegradowane gdzie optymalne warunki bytowe znajdują głównie pospolite i liczne w całym kraju, przez mało cenne gatunki zwierząt.

W celu stwierdzenia faktycznych skutków realizacji planowanych zamierzeń na zwierzęta wymagane jest sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej w tym zakresie. Wiąże się to m.in. z faktem planowanych elektrowni wiatrowych na obszarach gmin sąsiednich, co może w skumulowanym oddziaływaniu powodować zmiany siedlisk i tras wędrówek zwierząt w stosunku do stanu istniejącego.

Mając na uwadze powyższe dostępne informacje nie prognozuje się negatywnego oddziaływania zmian w Studium na zwierzęta.

Wpływ na różnorodność biologiczną

Każda inwestycja realizowana w środowisku naturalnym ingeruje pośrednio lub bezpośrednio na lokalne zasoby różnorodności biologicznej. Wg dotychczasowej wiedzy na obszarach objętych opracowaniem nie występują chronione i rzadkie gatunki roślin i grzybów, a także objęte ochroną siedliska przyrodnicze. Tym samym oddziaływanie planowanych zamierzeń na te elementy środowiska nie wystąpi.

Zgromadzone dotąd dane pozwalają na stwierdzenie, że realizacja ustaleń zmian w Studium nie wpłynie negatywnie na zasoby różnorodności biologicznej.

wpływ na zdrowie ludzi

Przepisy, jeśli chodzi o lokalizację wiatraków, zmieniają się i są bardziej restrykcyjne niż kilka lat temu, gdy powstawały pierwsze elektrownie wiatrowe. Nie ma prawnie określonych stref ochronnych. Określona strefa ochronna jest wartością umowną pozwalającą określić szacunkową odległość jaka powinna być zachowana aby farma wiatrowa nie była uciążliwa. Musi być natomiast zachowana norma wytwarzanego hałasu przez poszczególne turbiny wiatrowe w stosunku do rodzaju zabudowy położonej najbliżej. W dzień hałas nie może przekraczać 55 decybeli, a w nocy 45 decybeli. I te normy wiatraki winny bezwzględnie zachować. Elektrownia wiatrowa nie wytwarza dźwięku o stosunkowo dużym natężeniu. Uciążliwe jest natomiast monotonne i długotrwałe oddziaływanie tego dźwięku na człowieka. Problemem jest bardziej monotoność dźwięku i jego długotrwałe oddziaływanie na psychikę człowieka.

Problem błysków, odbijanie światła słonecznego niekorzystnie odbierany przez psychikę człowieka też został technicznie rozwiązany.

Zagrożenie polem elektromagnetycznym

Realizacja elektrowni wiatrowych wiąże się z budową linii energetycznych NN i SN 0,4 kV oraz 15kV, a także stacji zasilania.

Obiekty te będą źródłem nieznacznego promieniowania elektromagnetycznego. Jego siła i zasięg będą zależały od zastosowanych rozwiązań technicznych. Parametry te będą możliwe do oszacowania po przedstawieniu szczegółowego projektu budowlanego inwestycji i znajdują się w raporcie oddziaływania na środowisko.

Lokalizacja tych obiektów zostanie określona w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub zmian planów obowiązujących.

Można stwierdzić, że linie przesyłowe niskiego i średniego napięcia nie powodują ponadnormatywnych emisji pól elektromagnetycznych do środowiska. Pod względem emisji pól elektromagnetycznych są one całkowicie bezpieczne. W zależności od przyjętego w projekcie budowlanym rozwiązania technicznego, skala i zasięg promieniowania elektromagnetycznego mogą zostać praktycznie całkowicie wyeliminowane (przy przeprowadzeniu połączeń kablowych pod powierzchnią ziemi).

Ewentualne ponadnormatywne natężenie promieniowania elektromagnetycznego stacji będzie musiało mieścić się w granicach działki przeznaczonej pod jego lokalizację. Wymagać to będzie przeznaczenia na ten cel odpowiedniej rezerwy terenu w planie miejscowym .

Błyski słoneczne

Problem błysków słonecznych odbijających się od łopat wiatraków został już technicznie rozwiązany. Nowoczesne turbiny wiatrowe, a takie powinny być zlokalizowane na obszarze gminy wykonywane są z materiałów matowych, minimalizujących odbijanie światła słonecznego.

Wpływ na tereny sąsiednie

Bezpośrednie sąsiedztwo obszarów objętych zmianą w studium dla lokalizacji elektrowni wiatrowych stanowią tereny rolnicze głównie uprawy polowe z niewielkimi enklawami łąk i pastwisk.

W oddaleniu oprócz terenów rolniczych pojawia się zabudowa wsi Strzelce, Domaszowice, Włochy, Dziedzice, Woskownice Górne, Gręboszów i Polkowskie, w dalszym oddaleniu miasto Namysłów.

W tym zasięgu brak jest stwierdzonych na obecnym etapie prac siedlisk przyrodniczych, w tym siedlisk łągowych i żerowiskowych zwłaszcza nietoperzy, które mogłyby zostać utracone lub uszkodzone w wyniku lokalizacji elektrowni wiatrowej.

Natomiast nie można tego wykluczyć w okresie migracji i przelotów nad terenami otwartymi do innych siedlisk przyrodniczych, łągowych i żerowiskowych.

Obszary te położone są w dalszym oddaleniu od obszaru opracowania. Dolina potoku Oziąbel bogata w siedliska przyrodnicze położona na południe od obszarów planowanych lokalizacji elektrowni wiatrowych stanowi bazę łągową i żerowisko dla ptaków. Z uwagi na znaczne oddalenie planowane elektrownie wiatrowe nie powinny stanowić zagrożenia.

Niemniej wymagane jest przeprowadzenie monitoringu ornitologicznego i chiropterologicznego zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

W świetle rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25 poz.133) **obszar gminy Domaszowice nie jest wykazany jako obszar specjalnej ochrony ptaków.**

Wyznaczone pod lokalizację elektrowni położone są w bliskim sąsiedztwie gminy Namysłów na terenie, której w rejonie wsi Rychnów i Bukowa Śląska został również wyznaczony obszar pod lokalizację elektrowni wiatrowej dla 14 turbin wiatrowych.

Są to podobnie jak w przypadku gminy Domaszowice obszary niezabudowane, użytkowane rolniczo.

Strefy emisji hałasu w obszarze przygranicznym obu gmin będą się wzajemnie pokrywały. Strefa emisji hałasu elektrowni wiatrowych lokalizowanych na obszarze gminy Domaszowice nie będzie obejmować swoim zasięgiem obszaru gminy Rychtal. Na etapie postępowania OOS należy ocenić wpływ na środowisko w szczególności w zakresie przelotu ptaków zespołów elektrowni wiatrowych w rejonie wsi Rychnów i Bukowa Śląska oraz na terenie gminy Domaszowice.

Wpływ na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000

Obszary zmian w Studium położone są poza elementami sieci Natura 2000 oraz Obszarem chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie”.

Zatem planowane elektrownie wiatrowe nie będą w żaden sposób na te elementy oddziaływać, ponieważ nie planuje się ich lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie.

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że zmiana Studium nie będzie wywierać istotnego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

Zagrożenie odpadami

Na wyznaczonym obszarach planowanych pod farmy wiatrowe nie będzie dochodzić do generowania odpadów

Planowane zamierzenia inwestycyjne jakim będą elektrownie wiatrowe nie są źródłem wytwarzania odpadów.

Prognoza wystąpienia poważnych awarii oraz obszary ograniczonego użytkowania.

Zapisy studium w zakresie istniejącego i planowanego zagospodarowania nie wskazują na możliwość wystąpienia poważnych awarii. Do takich zdarzeń można zaliczyć emisje, pożar lub eksplozja powstała w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, do ochrony przed poważnymi awariami zobowiązani są zarówno prowadzący zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii, jak i dokonujący przewozu substancji niebezpiecznych oraz organy administracji.

Zasady zaliczania zakładów do obiektów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku określił Minister Gospodarki w drodze rozporządzenia z dnia 9 kwietnia 2002 roku (Dz. U. nr 58, poz.535).

W zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku.

Dotychczas na obszarze gminy poważne awarie nie wystąpiły i nie przewiduje się aby takowe mogły wystąpić mając na uwadze planowane zainwestowanie i jego skalę wielkości.

Do zaistnienia sytuacji awaryjnej w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium może dojść jedynie w odniesieniu do planowanych elektrowni wiatrowych w czasie ich budowy lub eksploatacji. Są to zdarzenia losowe o bardzo małym prawdopodobieństwie wystąpienia, które jednak należy przewidzieć i uwzględnić przy planowaniu działań i środków zapobiegawczych na etapie budowy i eksploatacji. Wykorzystywana w energetyce wiatrowej technologia (użyte materiały, surowce, środki) wyklucza zaistnienie poważnej awarii o charakterze przemysłowym.

Planowane zamierzenia inwestycyjne w ramach zmian studium nie wymagają ustanowienia obszarów ograniczonego użytkowania.

Prognoza zagrożenia powodziowego

Obszary planowanych zmian w Studium nie były narażone w okresie wzmożonych opadów atmosferycznych na bezpośrednie zagrożenie powodzią i podtopieniami.

Zagrożenie ewentualnymi podtopieniami może wystąpić w przypadku ekstremalnych sytuacji atmosferycznych.

VI. Oddziaływania skumulowane

Oddziaływania skumulowane efekt kumulacji projektowanych elektrowni wiatrowych może nastąpić ze stacjami bazowymi telefonii komórkowej ale w stopniu mało znaczącym. Stacje na obszarze gminy zlokalizowane są na terenie firmy FERMA-POL w Zalesiu.

Ze względu na niewielką ilość, oddalenie od turbin, różny zakres wysokości oddziaływania i znikome oddziaływanie związane z rozmiarami stacje bazowe nie będą w znacząco negatywny sposób podnosić zagrożenia skumulowanego z elektrowniami wiatrowymi.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym wyniki analiz skumulowanego oddziaływania akustycznego nie mogą stanowić przesłanki do wysuwania wniosku o ponadnormatywnym oddziaływaniu któregośkolwiek ze źródeł hałasu. Zgodnie z art.144 ustawy *Prawo ochrony środowiska* eksploatacja instalacji powodująca wprowadzenie hałasu nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalacje ma tytuł prawny.

Ponadto Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2012r., poz. 1109) definiuje odrębne wskaźniki poziomu hałasu pochodzącego od dróg i linii kolejowych oraz od pozostałych źródeł hałasu, wskazując inne czasy odniesienia jak również inne wartości dopuszczalne dla poszczególnych grup terenów podlegających prawnej ochronie akustycznej.

Planowane nowe funkcje terenów i ich zagospodarowanie określone w studium będzie miało charakter oddziaływania długofalowego.

Oddziaływania na strukturę krajobrazu oraz jego aspekty wizualne wynikają z krótkotrwałych działań budowlanych, których ilość trudno jest ocenić na etapie projektu studium, ale noszą one znamiona oddziaływań o charakterze długotrwałym.

Oddziaływania akustyczne będą miały charakter długookresowy związany z czasem funkcjonowania elektrowni wiatrowej, a także inne obiekty wytwarzające hałas jakie mogą pojawić się na obszarze gminy.

Oddziaływania na roślinność będzie krótkookresowe i ograniczone do czasu realizacji inwestycji, kiedy to mogą pojawić się bezpośrednie działania przekształcające lokalnie powierzchnie terenu. Jednakże skutki takich bezpośrednich działań przekształcających będą w zasadzie trwałe.

W odniesieniu do promieniowania elektromagnetycznego planowanych elektrowni wiatrowych można mówić o oddziaływaniu długookresowym, a przy tym o wpływie odwracalnym. Zakończenie pracy elektrowni wiatrowych wiąże się również z przywróceniem pierwotnej sytuacji tj. obecnego tła w tym zakresie.

Skumulowane oddziaływanie planowanych elektrowni wiatrowych w gminie Domaszowice po stronie oddziaływań pozytywnych spowoduje ograniczanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, a po stronie oddziaływań negatywnych wpłynie przede wszystkim na zmiany krajobrazu i na warunki życia ludzi.

Należy podkreślić, że oddziaływanie na krajobraz będzie okresowe (ok. 25 - 30 lat) – po likwidacji elektrowni nastąpi powrót krajobrazu do stanu zbliżonego do obecnego i ustanie emisja hałasu.

W gminie Domaszowice i w sąsiadujących gminach Namysłów i Rychtal trwają procesy inwestycyjne i procedury planistyczne (na różnych etapach zaawansowania), zmierzające do umożliwienia lokalizacji innych elektrowni wiatrowych. Najbliższe z nich planowane są w rejonie wsi Skorszów, Proszów, Stągniewice-Sadogóra w gminie Rychtal i w rejonie Rychnowa i Bukowy Śląskiej w gm. Namysłów (plan miejscowy ustala lokalizację zespołu 14 turbin wiatrowych).

Ewentualne skumulowane oddziaływanie zespołów elektrowni w przypadku ich realizacji dotyczyć może głównie oddziaływania na krajobraz, natomiast w mniejszym zakresie zmniejszenia atrakcyjności terenów lokalizacji zespołów elektrowni wiatrowych jako żerowisk i miejsc odpoczynku ptaków.

Ze względu na stosunkowo bliską odległość poniżej 4 km do najbliższego planowanego zespołu elektrowni wiatrowych w rejonie Rychnowa i Bukowy Śląskiej gm. Namysłów wystąpią skumulowane oddziaływanie na klimat akustyczny oraz na zmiany fizjonomii krajobrazu

W gminie Domaszowice z większych zakładów istnieje jedynie ferma hodowlana, brak jest zakładów przemysłu ciężkiego, elektrowni konwencjonalnych, stąd oddziaływanie skumulowane pomiędzy różnymi rodzajami przedsięwzięć nie wywoła efektu skumulowanego.

Natomiast oddziaływanie drogi krajowej nr 42 i planowanej w jej przebiegu obwodnicy drogowej wsi Domaszowice dotyczyć będzie degradacji terenów biologicznie czynnych, emisji spalin, hałasu, zanieczyszczeń wód opadowych oraz substancji ropopochodnych.

Trasa komunikacyjna będzie stanowić poważną barierę ekologiczną ograniczającą i zaburzającą migracje ptaków pomiędzy południową i północną częścią gminy.

Jednak ze względu na specyfikę tej inwestycji jej oddziaływanie negatywne na środowisko nie będzie ulegało kumulacji z efektami przedmiotowej zmiany Studium.

Powyższe informacje pozwalają stwierdzić, że w przypadku przedmiotowej zmiany Studium może nastąpić skumulowane oddziaływanie na środowisko.

VII. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt.1d) ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. z dnia 7 listopada 2008r. Nr 199, poz.1227 z późn. zm.)* oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych – postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów.

Opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego których konsekwencją formalną byłaby konieczność przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, o której mowa w art.104 ustawy.

Wynika to przede wszystkim z faktu, iż gmina Domaszowice, a tym samym obszary planowanych zmian położone są w północnej części województwa opolskiego, a więc w bardzo dużej odległości od granic państwowych. A ponieważ, przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie emitować do atmosfery żadnych zanieczyszczeń, nie wystąpi zjawisko migracji zanieczyszczenia nad terytoria państw ościennych.

Specyfika przedmiotowego przedsięwzięcia pozwala na stwierdzenie, że nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne zmian w Studium.

VIII. Prognoza zmian środowiska w wyniku realizacji ustaleń zmian w Studium - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe

Nasilenie negatywnych oddziaływań w zakresie powierzchni ziemi będzie związane z fazą realizacji planowanych zamierzeń inwestycyjnych i nowej zabudowy i uzależnione jest od wielkości przekształceń powierzchniowych oraz od obszaru objętego tymi przekształceniami.

Zmiany powierzchni terenu, w tym powierzchni ziemi i gleb, będą zjawiskiem bezpośrednim trwałym i częściowo nieodwracalnym, gdyż czas występowania tych przekształceń będzie uzależniony od wieloletniego funkcjonowania projektowanej nowej zabudowy.

Długotrwałe ale odwracalne zmiany w powierzchni ziemi mogą mieć miejsce w przypadku elektrowni wiatrowych. Budowle tych inwestycji określone na 25-30 lat funkcjonowania mogą po zużyciu technicznym i zakończeniu funkcjonowania wiatraków i po ich demontażu zostać zdemontowane, a powierzchnia ziemi przywrócona częściowo do pierwotnego użytkowania, bowiem raz przekształcona warstwa glebowa w wyniku bezpośrednich oddziaływań mechanicznych nie może być już całkowicie odtworzona.

Nasilenie negatywnych oddziaływań na powierzchnie ziemi będzie również związane z fazą realizacji inwestycji. Zmiany powierzchni terenu, w tym rzeźby i gleb będą zjawiskiem bezpośrednim, trwałym i częściowo nieodwracalnym, gdyż czas występowania tych przekształceń będzie uzależniony od wieloletniego funkcjonowania projektowanej inwestycji.

Do bezpośrednich oddziaływań należy zaliczyć zmiany warunków krajobrazowych w wyniku pojawienia się w krajobrazie nowej zabudowy, elektrowni wiatrowych wysokich konstrukcji antropogenicznych.

Należy jednak zaznaczyć, że oddziaływanie to może mieć charakter zarówno pozytywny jak i negatywny w zależności od obserwatora.

Modernizacja i remonty oraz budowa infrastruktury drogowej spowoduje, że będzie ona mniej uciążliwa. Planowana infrastruktura związana z budową elektrowni wiatrowych spowoduje, że będzie ona częściej wykorzystywana przez miejscową społeczność jako drogi dojazdowe, w szczególności do terenów rolnych jako drogi transportu rolnego.

Oddziaływanie w zakresie emisji pola elektromagnetycznego będzie bezpośrednie, niemniej skala oddziaływania będzie mała, że nie spowoduje żadnych implikacji w środowisku naturalnym.

W zakresie oddziaływań wtórnych związanych z wpływem na jakość powietrza wymieniłem należy wtórną emisję pyłów występującą na etapie realizacji i likwidacji zabudowy.

W kontekście oddziaływań pośrednich pozytywnych należy wskazać zmniejszenie emisji zanieczyszczeń emitowanych przy produkcji źródeł energii ze źródeł nieodnawialnych.

Podsumowanie -

Projektowane zamierzenie inwestycyjne polegające na budowie farm elektrowni wiatrowych nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko abiotyczne i biotyczne.

Jest to inwestycja proekologiczna, produkująca prąd elektryczny z odnawialnych źródeł energii bez emisji zanieczyszczeń do środowiska. Jak pisano wcześniej elektrownie wiatrowe oddziałują na środowisko głównie poprzez emisję hałasu.

Bezpośrednio wpływają na obszar wokół miejsc ich posadowienia. W miarę oddalania efekt akustyczny zmniejsza się. Pośrednio mogą wpływać na faunę obszaru opracowania i terenów sąsiadujących, jak to omówiono wyżej.

Planowane przedsięwzięcie, będące przedmiotem prognozy, wraz z innymi obiektami powodującymi emisje mogą wywierać oddziaływanie skumulowane.

W skali czasu, planowana inwestycja budowy elektrowni wiatrowych, będzie wywierać pozytywne ekologiczne: chwilowe, stałe, krótko, średnio i długoterminowe oddziaływania na środowisko.

Pozytywne – wytwarzanie czystej energii, redukcja spalania paliw kopalnych, poprawa czystości powietrza, a tym samym poprawa jakości klimatu, zwiększone wpływy do budżetu gminy, poprawa jakości życia mieszkańców gminy, nowoczesny wizerunek gminy;

Negatywne – przekształcenie części powierzchni terenu, emisja pyłu i innych zanieczyszczeń do atmosfery oraz emisja dźwięku, zagrożenie dla awi i chiropterofauny;

Bezpośrednie – emisja pyłu i innych zanieczyszczeń do atmosfery, emisja dźwięku, dysharmonia krajobrazu, jednocześnie stworzenie nowoczesnego wizerunku gminy, czasowe zwiększenie emisji dźwięku w czasie likwidacji;

Pośrednie – oddziaływanie środków transportu i maszyn budowlanych, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w wyniku redukcji spalania paliw kopalnych, poprawa jakości życia mieszkańców gminy;

Krótkotrwałe – emisja dźwięku i zanieczyszczeń do atmosfery w okresie budowy i czasowe zwiększenie emisji dźwięku w okresie likwidacji;

Długotrwałe - przekształcenie części powierzchni ziemi, wytwarzanie czystej energii, redukcja spalania paliw kopalnych, poprawa czystości powietrza, a tym samym poprawa jakości klimatu ;

Odwracalne – zanieczyszczenie powietrza w okresie budowy i okresie likwidacji, czasowe zajęcie części upraw pod budowę elektrowni i infrastruktury technicznej

Nieodwracalne – brak

Stale- emisja dźwięku

Okresowe – emisja do atmosfery oraz hałas maszyn i urządzeń, , emisja dźwięku, dysharmonia krajobrazu, produkcja czystej energii, zwiększenie wpływów do budżetu gminy, czasowe zwiększenie emisji dźwięku w czasie likwidacji.

IX. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W obowiązującym Studium obszary objęte zmianą przeznaczone są pod uprawy rolne. W przypadku braku wyznaczenia obszarów pod lokalizację elektrowni wiatrowych tereny te pozostaną w użytkowaniu rolniczym z uwagi na stosunkowo korzystne warunki glebowe – duże kompleksy czysto rolne.

Z uwagi na korzystne warunki anemometryczne w tej części kraju będzie to oznaczało ograniczenie dostępnych terenów pod rozwój energetyki odnawialnej.

Realizacja zobowiązań Polski w zakresie energii odnawialnej skutkować będzie presją ze strony inwestorów, ale też władz lokalnych, na przeznaczenie przydatnych terenów na ten cel, co w przyszłości może skutkować kolejną zmianą Studium i opracowanie nowego planu, a w konsekwencji wydłużeniem procesu planistycznego i inwestycyjnego.

W zmianie Studium wskazano potrzebę opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który w sposób szczegółowy ustali warunki zabudowy i zagospodarowania terenów dla lokalizacji elektrowni wiatrowych.

X. Rozwiązania mające na celu zapobieganie , zmniejszanie lub kompensowanie negatywnych działań na środowisko

W zakresie minimalizacji możliwych oddziaływań na środowisko mogących pojawić się na etapie realizacji i eksploatacji planowanych elektrowni wiatrowych, realizowanych na podstawie zapisów zmiany w studium, należy przyjąć następujące ustalenia:

a) na etapie sporządzania planu miejscowego należy zaplanować miejsca lokalizacji turbin wiatrowych , przebieg dróg dojazdowych, tak aby zminimalizować zajmowaną powierzchnię użytków rolnych zwłaszcza wysokich klas bonitacyjnych; w trakcie prac budowlano – montażowych należy odpowiednio składować zdartą warstwę gleby do jej ponownego wykorzystania w celu przywrócenia stanu oraz zapobiegać jej zanieczyszczeniom i przekształceniom rzeźby terenu,

b) dla minimalizacji potencjalnego oddziaływania na awifaunę, krajobraz i emisję pól elektromagnetycznych zaleca się prowadzenia linii energetycznych pod ziemią,

c) dla ograniczenia potencjalnego wpływu na awifaunę i nietoperze zaleca się lokalizację turbin o możliwie dużej mocy i wysokości, zajmujących relatywnie małą powierzchnię,

d) w celu ograniczenia wpływu na krajobraz zaleca się jak w pkt.c wykorzystanie turbin dużej mocy osadzonych na wieżach o dużej wysokości, co pozwoli na uzyskanie odpowiedniej wydajności energetycznej turbiny, przy ograniczeniu ilości turbin i zajmowanej powierzchni,

e) w celu ograniczenia potencjalnego oddziaływania akustycznego i krajobrazowego zaleca się umiejscowienie planowanych turbin w odległości nie mniejszej niż 700m od terenów zabudowy mieszkaniowej.

f) planowane turbiny wiatrowe muszą być wyposażone w nowoczesne rozwiązania technologiczne, zapewniające jak najmniejszą emisję hałasu do środowiska,

g) w celu eliminacji zjawiska refleksów świetlnych, wieże, łopaty wirnika powinny zostać pomalowane na kolor jasny, pastelowy, matowy,

h) nie należy umieszczać reklam na wieżach i gondolach wiatrowych, dopuszczalne jest logo producenta, inwestora lub właściciela elektrowni, harmonizujące z kolorem samej wieży i gondoli, w wieżach zastosowanie oświetlenia w celu eliminacji nocnych zdarzeń z ptakami,

i) w planowaniu przestrzennym należy stosować bezwzględnie minimalne odległości od zabudowy mieszkaniowej, dróg i obszarów leśnych, kolei określonych na podstawie odrębnych badań specjalistycznych opisywanych w publikacjach branżowych, zawarte w nich informacje należy traktować jako wskazówkę i odpowiednio modyfikować w zależności od lokalnych uwarunkowań, zachowując wartości minimalne,

j) strefy oddziaływania akustycznego elektrowni powinny zawierać się w obrębie wyznaczonych zmian w Studium obszarów, co oznacza takie oddalenie poszczególnych masztów od granic obszaru, aby potencjalny hałas nie wykraczał poza obszary niezabudowane.

XI. Metody analizy realizacji postanowień projektu zmian w Studium

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu zmian w Studium pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

AD.1

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzje o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o analizę realizacji Studium i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

AD.2

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń Studium powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji. Monitoring i jego przeprowadzenie i częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012r. poz. 647 z późn. zm) organ sporządzający projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru, dla którego został sporządzony.

Monitorowanie stanu środowiska i zmian w nim zachodzących powinno być realizowane w skali całej gminy. a także poszczególnych jednostek osadniczych zwłaszcza. na których wyznaczono kierunki rozwoju mogących mieć znaczenie dla funkcjonowania środowiska, aby były zauważalne i reprezentatywne.

Dotychczas gmina Domaszowice nie prowadziła żadnych badań monitorujących poszczególne elementy środowiska gminy. a także wsi, co wynikało m.in. z małej skali rozwoju i możliwości finansowych gminy .

Studium jest dokumentem wstępnego planowania przestrzeni. w którym określa się kierunki rozwoju . Ze względu na skalę opracowań studiów 1: 10 000, a nawet 25 000 treść zawarta w studiach jest ogólna i nie pozwala na bardziej szczegółowe rozpoznanie i analizy wyznaczonych obszarów funkcjonalnych.

Analiza realizacji studium może opierać się generalnie na ocenie czy przyjęte kierunki rozwoju przestrzennego gminy i poszczególnych jednostek osadniczych są prawidłowe i zapewniają zrównoważony rozwój gminy jako całości i poszczególnych jednostek osadniczych .

Analiza poszczególnych komponentów środowiska powinna opierać się na wskazaniu czy przyjęte kierunki rozwoju przestrzennego gminy pozwalają na zachowanie i ochronę środowiska w dostatecznym stopniu, czy w chwili jego oceny uwzględnione są obszary i obiekty przyrodnicze które uzyskały prawny status ochrony.

Analiza skutków realizacji postanowień projektu studium i wprowadzanych zmian wraz z oceną jego aktualności w zakresie przyjętej polityki przestrzennej winna być przeprowadzana zgodnie z artykułem 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przynajmniej raz w okresie kadencji Rady Gminy, która przyjęła studium do realizacji lub przed rozpoczęciem kadencji Rady Gminy, która z rozpoczęciem swej działalności przyjmuje do realizacji postanowienia studium w całości lub części.

Wyniki dokonanej analizy dokumentu studium Wójt Gminy winien przedstawić Radzie Gminy. Rada Gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium, a w przypadku uznania go za nieaktualne, w całości lub w części podejmuje działania, o których mowa w art.27 ww ustawy.

Monitorowanie skutków wdrożenia kierunków i form zagospodarowania wskazanych w studium jest trudnym i skomplikowanym procesem, szczególnie w krótkim okresie czasowym, gdyż dopiero w dłuższej perspektywie mogą być zauważalne zmiany w zagospodarowaniu.

Nie bez znaczenia jest fakt tempa rozwoju gospodarczego gminy i posiadane środki finansowe na prowadzenie samego monitoringu jak i przeprowadzanie na jego podstawie analiz specjalistycznych.

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planistycznych jakim jest studium generalnie mogą należeć:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych w oparciu o kierunki zagospodarowania określone w studium wraz z analizą ich przedmiotu,
- rejestr wniosków o wprowadzanie zmian do istniejących dokumentów planistycznych,
- ocena podjętych działań inwestycyjnych z ustaleniami studium i miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- ocena zachowania wskaźników wielkości powierzchni biologicznie czynnej na wyróżnionych formach zagospodarowania terenów,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i siedlisk przyrodniczych,
- ocena warunków aerodynamicznych dla potrzeb lokalizacji elektrowni wiatrowych,
- ocena rozwoju gospodarczego gminy w zakresie przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa,
- ocena wzrostu lub ubytku terenów zieleni.

Narzędziami do tych analiz powinny być:

- wskaźniki dotyczące zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni,
- liczba wydanych pozwoleń na budowę obiektów o różnym przeznaczeniu,
- liczba nowo wznoszonych budynków i budowli,
- liczba obiektów zbudowanych nielegalnie i skuteczność ich likwidacji.

Zgodnie z art.25 ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001r. oraz w myśl zasady określonej w Dyrektywie 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ ustaleń projektu zmian w studium na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymania standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłem danych w tym zakresie mogą też być : Wojewódzka Baza Danych prowadzona przez Marszałka Województwa, źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, pozwolenia, zezwolenia) czy badania statystyczne GUS.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska powstającego dokumentu należy uznać monitorowanie polegające na:

- pomiarach prędkości wiatru na obszarze planowanych elektrowni wiatrowych w sposób ciągły przez okres jednego roku, rejestr wyników powinien być uśrednionym wynikiem prowadzonych co 10 min wyników pomiarów, maszt pomiarowy powinien być usytuowany w miejscu elektrowni wiatrowej,
- poziomów hałasu w obrębie wydzielonych funkcji przeznaczonych na lokalizację elektrowni Wiatrowych, co najmniej 2 razy w roku,
- kontrole stanu jakości urządzeń, co najmniej 1 raz w roku.

Monitoring ten powinien być zgodny przede wszystkim z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz.U.2007, nr 120, poz.826) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (D .U. z 2012, poz.1109).

XII. Podsumowanie i wnioski

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dla budowy farm elektrowni wiatrowych z infrastrukturą towarzyszącą. Niniejsza prognoza została sporządzona w związku ze zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Domaszowice.

Projekt zmian w studium wyznacza 2 obszary (EW1 i EW2) dla możliwej lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach użytkowanych rolniczo, położonych po północnej stronie linii kolejowej Kalety – Wrocław Mikołajów i drogi krajowej nr 42 Namysłów - Rudniki, tym samym poza obszarami objętymi ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody, Zapisy projektu zmian w studium określają wymogi i ustalenia dotyczące zasad lokalizacji obiektów zapewniając odpowiednią ochronę środowiska.

W niniejszej prognozie ocena objęto następujące zagadnienia:

- określenie skutków dla środowiska, jakie mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenu,

- dokonanie oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów, odporności na degradację i zdolności do regeneracji
- dokonanie oceny warunków zagospodarowania terenu, wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- dokonanie prognostycznej oceny zagrożeń dla środowiska w aspekcie budowy na określonych terenach farmy elektrowni wiatrowych
- dokonanie oceny skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz obszarów chronionych,
- dokonanie oceny zmian w krajobrazie.

Realizacja ustaleń zmian w studium spowoduje następujące oddziaływania na środowisko:

- przeznaczenie powierzchni gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacji gleb
- powstanie nowych, wielkogabarytowych konstrukcji, stanowiących dominanty w krajobrazie i związana z tym zmiana krajobrazu,
- powstanie nowych źródeł hałasu emitowanego przez pracujące turbiny wiatrowe,
- emisje pól elektromagnetycznych od kabli przesyłowych,
- niewielka możliwość oddziaływania na ornitofaunę i faunę nietoperzy.

Prognoza oddziaływania na środowisko zespołu elektrowni wiatrowych z infrastrukturą towarzyszącą wykazała:

- pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń przy produkcji energii elektrycznej w elektrowniach konwencjonalnych,
- na etapie budowy może wystąpić okresowy niekorzystny wpływ na klimat akustyczny oraz niewielki wpływ na glebę w trakcie etapu budowy w wyniku wykonania wykopów pod fundamenty wież elektrowni,
- na podstawie zebranych dotąd informacji nie prognozuje się istotnego negatywnego oddziaływania na pozostałe elementy środowiska
- realizacja ustaleń zmiany w Studium nie spowoduje negatywnego wpływu na zabytki kultury i stanowiska archeologiczne.
- oddziaływania nie powinny być znaczące i nie powinny powodować przekroczeń dopuszczalnych norm jakości środowiska, pod warunkiem zastosowania rozwiązań dotyczących minimalizacji potencjalnych oddziaływań.

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmian w studium zmianie ulegnie krajobraz . Krajobraz ten nie jest zaliczony do stref krajobrazowych o podwyższonym ryzyku znacznej degradacji walorów krajobrazowych na terenie województwa opolskiego i zaliczany w większości do strefy o niskich walorach krajobrazowych.

Na podstawie ogólnych założeń sformułowanych w projekcie zmian w studium, należy zakładać, że realizacja ustaleń w nim zawartych, przy zastosowaniu działań minimalizujących, nie wpłynie negatywnie na stan i funkcjonowanie środowiska, jego zasoby, odporność na degradację i zdolność do regeneracji. Natomiast bliższa ocena potencjalnych oddziaływań będzie możliwa na etapie wykonania prognozy dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na podstawie którego lokalizowane będą obiekty planowanych elektrowni wiatrowych a następnie w raporcie oddziaływania na środowisko.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmian w studium zapewnia dotrzymanie obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony przyrody i nie wpłynie

negatywnie na obszary znajdujące się pod ochroną, w tym obszary sieci Natura 2000. Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralną i spójność.

W celu minimalizacji potencjalnych oddziaływań mogących pojawić się w fazie budowy należy podjąć działania minimalizujące lub kompensujące oddziaływanie na środowisko.

W wyniku realizacji ustaleń zmian w studium nie wystąpią skumulowane ani transgraniczne oddziaływania na środowisko.

Przewiduje się, że potencjalne zmiany stanu środowiska na obszarach objętym zmianą w studium w przypadku braku realizacji ustaleń tego dokumentu byłyby istotne od opisanych prognozowanych zmian spowodowanych realizacją jego zapisów. Dotyczy to w szczególności walorów krajobrazowych, które nie zostałyby naruszone.

Stan środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu byłby zbliżony do aktualnego.

W celu ustalenia rzeczywistego wpływu planowanych elektrowni wiatrowych na poszczególne elementy środowiska, w tym szczególnie na awifaunę powinien zostać przeprowadzony monitoring porealizacyjny, prowadzony na przestrzeni 5 lat od czasu uruchomienia inwestycji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz.2573) z późn.zm., może być wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz.1227) , projektowana inwestycja wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i zgody na realizację przedsięwzięcia.

Strefa ochronna terenu zamkniętego – wynika z obowiązujących przepisów odrębnych . Jej funkcjonowanie nie wpłynie na środowisko przyrodnicze, ponieważ nie wprowadza żadnej działalności inwestycyjnej, a przeciwnie ją ogranicza, ponieważ na jej obszarze wyklucza się lokalizację jakichkolwiek obiektów kubaturowych.

Przeprowadzona prognoza zmian w Studium na środowisko przyrodnicze na analizowanym terenie, wskazuje na dzień dzisiejszy możliwość realizacji przedsięwzięcia budowy zespołu elektrowni wiatrowych z techniczna infrastrukturą towarzyszącą.

XIII. STRESZCZENIE

Prognoza wpływu na środowisko realizacji ustaleń projektu zmian w studium gminy Domaszowice dotyczy wyznaczenia obszarów:

- dla lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną,
- strefy ochronnej terenu zamkniętego dla obiektu K-2925 w Jastrzębiu gm. Namysłów w celu ograniczenia lokalizacji obiektów kubaturowych na jej obszarze.

Zmiany obejmują obszary o dominującej funkcji rolniczej.

Na obszarach opracowania przeważają gleby różnej jakości, w tym klasy III, których przeznaczenie na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody na przeznaczenie na cele nierolnicze w procedurze sporządzenia planu miejscowego.

W granicach obszarów objętych zmianą w studium nie występują prawne formy ochrony przyrody. Istniejące i planowane formy przyrody w tym obszary sieci Natura 2000 położone są poza obszarami planowanych elektrowni wiatrowych.

Zapisy wprowadzone do zmiany w studium są zgodne z ustaleniami dokumentów sporządzonych na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym:

- programem działań wspólnoty europejskiej w dziedzinie środowiska,
- koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju,
- polityką energetyczną Polski do 2030r.,
- planem zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego,
- planem rozwoju lokalnego gminy Domaszowice.

Zasadniczym celem projektowanych zmian w studium jest wyznaczenie terenów pod planowane elektrownie wiatrowe.

Wprowadzenie strefy od terenu zamkniętego ma charakter prawno – porządkowy.

Pozostałe tereny w granicach gminy Domaszowice nie ulegają zmianie, utrzymane zostaną ich dotychczasowe kierunki rozwoju zagospodarowania uchwalone w studium w 2010 roku .

Realizacja ustaleń zmian w studium może wpłynąć na środowisko:

- wymagane będzie przeznaczenie powierzchni gruntów rolnych pod lokalizację elektrowni wiatrowych, w trybie sporządzenia planu miejscowego lub dokonania zmian w planach obowiązujących,
- powstanie nowych, wielkogabarytowych konstrukcji stanowiących dominanty krajobrazowe i związana z tym zmiana krajobrazu,
- powstanie nowych źródeł hałasu emitowanego przez pracujące turbiny wiatrowe,
- emisje pól elektromagnetycznych od kabli przesyłowych,
- niewielka możliwość oddziaływania na środowisko, w tym ornitofaunę i faunę nietoperzy.

Na podstawie ogólnych założeń sformułowanych w projekcie zmian w studium, należy zakładać, że realizacja ustaleń w nim zawartych, przy zastosowaniu działań minimalizujących, nie wpłynie negatywnie na stan i funkcjonowanie środowiska, jego zasoby, odporność na degradację i zdolność do regeneracji.

Natomiast bliższa ocena potencjalnych oddziaływań będzie możliwa na dalszych etapach tj. w sporządzonej prognozie dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym winny zostać określone parametry i warunki zabudowy, a następnie w raporcie oddziaływania na środowisko.

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmian w studium zmianie ulegnie krajobraz nie zaliczający się do stref krajobrazowych o podwyższonym ryzyku znacznej degradacji walorów krajobrazowych na terenie województwa opolskiego.

Zgodnie z załącznikiem 3 do Stanowiska Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody w Opolu obszar zaliczany jest do strefy o niskich walorach krajobrazowych z liberalnym podejściem do intensywności przedsięwzięcia (lokalizacji turbin) wg referencyjnej metodyki oceny wpływu elektrowni wiatrowych na krajobraz.

Przez obszar opracowania nie przebiegają drogi wzdłuż których mogłyby występować cenne i często odwiedzane otwarcia widokowe, nie są to uczęszczane obszary o dużym znaczeniu turystycznym i rekreacyjnym, mające znaczenie dla wykorzystania i utrzymania funkcji turystycznych gminy.

Przeprowadzona analiza obszarów planowanych elektrowni wiatrowych wskazuje, że brak jest przesłanek uzasadniających odmowę na ich realizację:

- lokalizacje elektrowni wiatrowych należy dopuścić pod warunkiem, że zgodnie ze stanowiskiem Rady Ochrony Przyrody w Opolu z dnia 1 października 2008r. w sprawie ochrony krajobrazu w procesie lokalizacji farm wiatrowych na terenie województwa opolskiego nie wykażą znaczącego negatywnego oddziaływania na krajobraz,
- lokalizację elektrowni wiatrowych należy dopuścić pod warunkiem, że monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny, przeprowadzony zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, wykaże brak negatywnego wpływu farmy wiatrowej na ptaki i nietoperze.
- pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń przy produkcji energii elektrycznej w elektrowniach konwencjonalnych,
- na etapie budowy może wystąpić okresowy niekorzystny wpływ na klimat akustyczny oraz niewielki wpływ na glebę w trakcie etapu budowy w wyniku wykonania wykopów pod fundamenty wież elektrowni,
- na podstawie zebranych dotąd informacji nie prognozuje się istotnego negatywnego oddziaływania na pozostałe elementy środowiska
- realizacja ustaleń zmiany w Studium nie spowoduje negatywnego wpływu na zabytki kultury i stanowiska archeologiczne.
- oddziaływania nie powinny być znaczące i nie powinny powodować przekroczeń dopuszczalnych norm jakości środowiska, pod warunkiem zastosowania rozwiązań dotyczących minimalizacji potencjalnych oddziaływań.

W wyniku realizacji ustaleń zmian w studium nie wystąpią skumulowane ani transgraniczne oddziaływania na środowisko.

W celu ustalenia rzeczywistego wpływu planowanych elektrowni wiatrowych na poszczególne elementy środowiska, w tym szczególnie na awifaunę powinien zostać przeprowadzony monitoring porealizacyjny, prowadzony na przestrzeni 5 lat od czasu uruchomienia farmy elektrowni wiatrowej.

Pod względem formalno – prawnym wprowadzenie zmian do dalszej procedury realizacyjnej wymaga przeprowadzenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wsi: Domaszowice, Strzelce, Włochy, Dziedzice, Polkowskie, Woskownice Górne, Gręboszów.

Podsumowanie - pozytywne i negatywne aspekty wpływu planowanych zmian w studium związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych na środowisko gminy:

- 1/ realizacja farm wiatrowych przyczyni się do redukcji zanieczyszczeń do atmosfery, zwłaszcza emisji CO₂ ze spalania paliw kopalnych (czysta energia odnawialna);
- 2/ rozwój energetyki wiatrowej jest zgodny z polityką energetyczną Polski, a wzrost pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych jest jednym ze zobowiązań Polski jako członka Unii Europejskiej;
- 3/ lokalizacja elektrowni wiatrowych wpłynie pozytywnie na wizerunek gminy jako nowoczesnej promującej odnawialne źródła energii;
- 4/ realizacja turbin elektrowni wiatrowych przyczyni się do zmiany elementów krajobrazowo – kulturowych - odbieranych zarówno negatywnie jak i pozytywnie przez poszczególnych użytkowników;

5/ obiekty elektrowni ograniczą w sposób znaczący możliwości wykorzystania gruntów pod uprawy rolne;

6/ powierzchnia ziemi jest elementem środowiska, który w największym stopniu narażony jest na negatywne oddziaływanie wynikające z realizacji inwestycji, co wiąże się w mniejszym lub większym stopniu z przekształceniem gleb i rzeźby terenu;

7/ zapisy studium wskazują na występowanie na obszarach planowanych zmian gleb o różnych klasach, w tym o wysokich klasach I-III i wprowadzają zapisy o maksymalnym ograniczaniu w przeznaczaniu ich pod zabudowę;

8/ obszary planowane pod lokalizację elektrowni wiatrowych znajdują się całkowicie poza zasięgiem terenów prawnie chronionych i proponowanych do ochrony w gminie;

9/ budowa i eksploatacja elektrowni wiatrowych nie wymaga korzystania z zasobów wodnych;

10/ elektrownie wiatrowe wpływają negatywnie na ptaki :

- możliwość śmiertelnych zderzeń z elementami wiatraków - rotorem lub wieżą,
- utrata lub fragmentacja siedlisk lęgowych i/lub żerowiskowych lub wypoczynkowych,
- tworzenie efektu bariery dla ptaków migrujących sezonowo lub okresowo, lokalnie pomiędzy żerowiskami i lęgowiskami;

11/ ocenia się, że planowana inwestycja nie będzie stanowiła ponadprzeciętnego zagrożenia zarówno dla miejscowych zespołów ptaków lęgowych zarówno dla ptaków migrujących jak i zimujących;

12/ elektrownie wiatrowe nie będą stanowić zagrożenia dla jakości powietrza atmosferycznego.

Pozyskiwanie energii z wiatru przyczynia się do ograniczenia zużycia surowców energetycznych pochodzenia kopalnego, a tym samym wpływają na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery i jej ocieplenia;

13/ w wyniku realizacji ustaleń studium umożliwiających lokalizację elektrowni wiatrowych, klimat akustyczny rejonu ich lokalizacji ulegnie zmianie;

14/ budową elektrowni wiatrowych psuje wizualne wartości krajobrazu gminy w rejonie ich lokalizacji.

Znaczna część społeczeństwa dostrzega dysharmonię, jaką wprowadzają wysokie, dominujące nad otoczeniem metalowe wiatraki i ich wielkie śmigła w miejscach o tradycyjnych walorach krajobrazowych, w pobliżu starych zespołów urbanistycznych ; wraz z pogorszeniem walorów krajobrazowych ma miejsce także pogorszenie atrakcyjności turystycznej.

Dla bliższej oceny faktycznej ingerencji w krajobraz wyznaczonych obszarów potencjalnej lokalizacji turbin wiatrowych na kolejnych etapach prac planistycznych (plan miejscowy) należy:

- opracować koncepcję rozmieszczenia turbin wiatrowych wraz ze studium krajobrazowym identyfikującym miejsca widokowe i sylwety historyczne okolicznych miejscowości

zwłaszcza wsi Strzelce i Dziedzice, a także z trasy drogi krajowej nr 42 ze wskazaniem stopnia ingerencji w krajobraz planowanych elektrowni wiatrowych z tych miejsc;

15/ nieruchomości lokowane w pobliżu elektrowni wiatrowych tracą na wartości;

16/ nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu elektrowni wiatrowych na zabytki i krajobraz kulturowy;

17/ nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu lokalizacji elektrowni wiatrowych na zasoby naturalne;

18/ nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu lokalizacji elektrowni wiatrowych na klimat lokalny;

19/ planowana inwestycja nie będzie oddziaływać istotnie negatywnie na florę, faunę i różnorodność biologiczną na obszarach ich lokalizacji.

Realizacja elektrowni wiatrowych przyniesie korzyści:

= **dla gminy:**

- wpływy do budżetu gminy z tytułu podatku od nieruchomości,
- częściowa modernizację dróg gminnych, gruntowych i transportu rolnego w obrębie farm elektrowni wiatrowych,
- rozwój lokalnej infrastruktury elektroenergetycznej.

= **dla mieszkańców:**

- czynsz dzierżawny dla właścicieli gruntów, na których zostaną wybudowane elektrownie,
- wynagrodzenie za położenie sieci kablowej lub napowietrznej,
- modernizacja części istniejących dróg gminnych, gruntowych i transportu rolnego,
- inwestycje gminne realizowane za wpływy z tytułu podatków od nieruchomości,
- dodatkowe miejsca pracy (lokalnie) przy budowie elektrowni, dróg i sieci.

= **dla kraju**

- wpływ na rozwój i aktywizację regionu,
- poprawa jakości powietrza,
- dywersyfikacja źródeł energii,
- wzrost bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Strefa ochronna terenu zamkniętego – wynika z obowiązujących przepisów odrębnych. Jej funkcjonowanie nie wpłynie na środowisko przyrodnicze, ponieważ nie wprowadza żadnej działalności inwestycyjnej, a przeciwnie ją ogranicza, ponieważ na jej obszarze wyklucza się lokalizację jakichkolwiek obiektów kubaturowych.